

Cesarjev govor.

NEMŠKI CESAR JE PRAZNOVAL SVOJ ZADNJI ROJSTNI DAN V VOJNI. — SPLOŠNA AMNESTIJA. — CESAR KAROL, PRINC HENRIK, DRŽAVNI KANCLER, ZUNANJI MINISTER IN MARŠAL HINDENBURG. — NEMŠKI CESAR JE REKEL, DA BO MEČ IZVOJEVAL MIR. — ODLIKOVANJA. — PRAZNOVANJE CESARJEVEGA ROJSTNEGA DNE SE JE VRŠILO V GLAVNEM STANU NA VZHODNI FRONTI.

London, Anglija, 27. januarja. — "Exchange Telegraph Company" poroča iz Haaga, da je bilo praznovanje rojstnega dne nemškega cesarja zelo slavnostno ter da se je pri tej priliki razpravljalo v prvi vrsti o bodočnosti Nemčije.

Časopisje je uverjeno, da je to zadnji cesarjev rojstni dan, ki ga je praznoval v vojni.

Razen drugih gostov je bila navzoča tudi cesarica, avstrijski cesar Karol, nemški državni kancler, zunanji minister ter maršal Hindenburg.

Slavnost se je vršila v cesarjevem glavnem stanu na vzhodni fronti.

London, Anglija, 27. januarja. — Cesar Karol je pri slavnostnem zajtrku v nemškem glavnem stanu takole napil nemškemu cesarju:

— Danes sem prišel zategadelj sem, da izrazim Vašemu Veličanstvu, svojemu ljubemu prijatelju in zvestemu zavezniku najpriskrbenje čestitke. Vaše Veličanstvo praznuje že tretjič svoj rojstni dan v vojni. Vojno so nam vsilili naši sovražniki. Mi smo stali za mirovno ponudbo, toda naši sovražniki so jo zavrnili. Potemtakem so oni odgovorni za nadaljevanje vojne.

S pomočjo Vsemogočnega so moje čete v zvezi s četi Vašega Veličanstva izvojevale veliko lepih uspehov. Navdan s čustvi pravega prijateljstva, Vam kličem: Živel nemški cesar, živel pruski kralj!

Nemški cesar mu je odvrnil:

— Vašemu Veličanstvu, kot svojemu dragemu prijatelju, se najpriskrbenje zahvaljujem za obisk in iskrene čestitke. Uspehi, ki sta jih priborili Nemčija in Avstrija, so ovenčani s slavo. Ker so zavezniki zavrnili našo mirovno ponudbo, nam ne kaže drugega kot izvajati mir z mečem.

London, Anglija, 27. januarja. — Ob priliki svojega rojstnega dne je izdal nemški cesar splošno amnestijo.

London, Anglija, 27. januarja. — Generalni poročnik Groener je odklikoval več nemških delavcev in delavk z istim zaslužnim križcem kot sta bila odlikovana Hindenburg in nemški državni kancler.

Mraz v Avstriji.

Mnogo vojakov je že zmrznilo. — Nahujši mraz v teku več let. — Več čevljev snega.

Dunaj, Avstrija, 28. januarja. — Bojevanje je skoro povsod prekinjeno, kjer se borijo avstrijske čete, ker je nastopil zelo oster mraz. Zelo hudi snežni viharji so v vzhodni Galiciji, Bukovini in v Gozdih Karpatih in v Rumuniji; po nekod je sneg več čevljev visok.

Zima je tako huda, da ne pounijo enake že več let. Ravno tako hud mraz je na laški fronti in na Balkanu.

Na vseh teh frontah spoznavajo obe strani, da je zima njih največji sovražnik. Skoro nemogoče je streljati z artilerijo, kajti veliko število topničarjev je že zmrznilo.

"Laurentic" potopljen.

Angleška pomožna križarka se je potopila. — Ali je zadela na mino, ali pa je bila torpedirana. — Utonilo 180 mož posadke.

London, Anglija, 28. jan. — Angleška admiralieta naznanja, da se je potopila angleška pomožna križarka "Laurentic" (14, 892 ton). Ne ve se še, ali je bila torpedirana, ali je zadela ob mino.

Rešilo se je 12 častnikov in 109 mož posadke. Admiralieta dostavlja, da se je križarka potopila v četrtek ob irskem obrežju. Pomožna križarka "Laurentic" je imela na krovu 300 častnikov in mož. Od teh jih je utonilo približno 180. Imel je 6 šestpalčnih in več brozstrenih topov. Vozila je 17 vozlov na uro.

Francoski izdatki.

Agence Havas poroča: — Zbornica je nadaljevala razgovor o začasni krediti za prve tri mesece leta 1917. Poslanec Raval Peret je podal o današnjem finančnem položaju pregled. Od 1. avgusta 1914 do 31. decembra 1916 so dosegli krediti višino 63 milijard frankov. S krediti prvega četrtletja 1917 dosega 72 milijard, od teh 57 milijard za vojne izdatke. Obe vojni posojili sta dala 21,600 milijonov dejanskih vplačil. Če se pristujejo oblike, je francoski narod posodil 48 milijard.

Krompir \$3.00 bušel.

Chicago, Ill., 28. januarja. — Danes so na debelo plačali bušel belega krompirja \$2.00. Prej je bil cena \$1.80 za bušel. To je sedaj najvišja cena, katera se je kdaj plačala za krompir iz Wisconsin.

Nemški pogoji za mir.

London, 28. jan. — List "Nation" prinaša poročilo, da je Nemčija pripravljena prijeti pogajati se za mir na podlagi "povračila".

Po tej vesti ima predsednik Wilson sledeče mirovne pogoje:

1. — Metz in del Lotaringije se prepusti Francozom; odškodnine se ne pleča.
2. — Belgija se vrne in plača odškodnina.
3. — Zahteva neodvisno Poljsko.
4. — Odstopi svoje kolonije za enako veliko ozemlje v osrednji Afriki.
5. — Vrne Srbijo; pridržati samo nekoliko ozemlja, po katerem bo tekla železnica.
6. — Neutraliziranje morskih cest.
7. — Trentino se odstopi Italiji, Trst pa postane prost luka.

Zasiguran mora biti ekonomični obstoj države in opustiti se mora vsak boj.

Z laške fronte.

Majhni artilerijski boji. — Praške med stražami. — Spopadi v Macedoniji. — Bolgarski uspehi.

Rim, Italija, 28. januarja. — Ob celi fronti so se vršili samo artilerijski boji; bilo je nekaj malih prask med prednjimi stražami. Bilo ni nikakih važnih dogodkov. Dunaj, Avstrija, 28. januarja. Artilerija je bila malo bolj aktivna kot običajno pri Gorici. Artilerijski boji so se vršili na Dobrobojski planoti z vso silo do polnoči.

Pariz, Francija, 28. januarja. — Z ozirom na boje v Macedoniji je izdal vojni urad naslednje poročilo:

Snežni viharji trajajo dalje. Artilerijski boji so se vršili pri Prilipu, Gieglju in pri Verni. — Angleži so napravili napad na Cagirmah, severozapadno od Bukova. Manjše praske med stražami so bile pri Korici in Albaniji.

Berlin, Nemčija, 28. januarja. Nemško vojni poročilo pravi: Bolgari so dosegli mnogo uspehov v bojih v dolini reke Strume. Poročilo o bojih pri Prilipu pomeni, da so Francozi na tej črti zelo napredovali, kajti Prilip leži 25 milj od Bitolje proti severu. O tem napredovanju do sedaj še ni bilo poročil.

Boji v Mezopotamiji.

London, Anglija, 28. januarja. Angleži naznanjajo: V četrtek ponoči je sovražnik poskušal s hudimi napadi zopet dobiti nazaj izgubljeno ozemlje, toda vse napade smo odbili in smo sovražniku povzročili težke izgube. Zgodaj v petek smo pričeli s ofenzivo. Pod kritjem artilerije smo napadli sovražne postojanke in smo zavzeli zakope, katere smo prej dan izgubili.

V petek popoldne je sovražnik napravil dva protinapada. Obakrat smo vrgli sovražnika nazaj z artilerijskim ognjem in s strojnimi puškami. Turki so imeli zelo velike izgube.

V nekem zakupu, katere je zavzela ena naša brigada in ki je imela 200 mož izgube, smo našli 400 mrtvih Turkov.

Atentat na španskega kralja.

Madrid, Španija, 28. jan. — Danes se je poskušalo spraviti s tira vlak, v katerem se je vozil španski kralj Alfonz. Pred dvornim vlakom je vozil tovorni vlak in strojevodja je opazil na tiru neko oviro, katero je odstranil. Poškodovan ni bil ne tovorni ne kraljev vlak.

Kraj, kjer se je nameravalo spraviti s tira vlak, je zelo pripravljen, kajti železni tir je zelo strm. Policija je aretirala dva moža, od katerih eden je imel pri sebi več šifriranih pism iz Barcelone.

Z raznih front.

Fracozi so izvojevali zmago. — Bogat plen. — Izstrelili so nemški zrakoplov. — Angleški napadi.

Pariz, Francija, 28. januarja. — Francoski vojaški vojni urad poroča:

Na levem bregu reke Aisne so se vršili boji z ročnimi granatami blizu vzhodnega pobočja hriba št. 304.

Na desnem bregu reke smo sinoči med Les Esparges in Callone izvršili napad na sovražne zakope in so bili popolnoma uspešni. V zakopih smo našli mnogo mrtvih nemških vojakov in zajeli smo bogat plen.

V Lotaringiji so se vršili artilerijski dvoboji pri gozdu Bezange. V kraju Moulainville smo spravili na tla nek nemški zrakoplov. Večerno poročilo iz glavnega stana se glasi:

Običajni artilerijski boji so se vršili na celi fronti, zlasti živahno je bilo bombardiranje pri Verdunu in v Alzaciji.

Belgijsko vojni poročilo se glasi:

Artilerija je bila zelo aktivna pri Ramscapelle, Dixmude in pri Het Sas. Pri Het Sas so se tudi vršili boji z bombami.

London, Anglija, 28. januarja. Angleško vojni poročilo pravi: Severovzhodno od Neuville smo vdrl v sovražne zakope. Prizadel smo sovražnika z bombardiranjem zakopov velike izgube in vjeli smo mnogo vojakov.

Severovzhodno od Festubert smo danes zjutraj z uspehom na padli sovražnika in smo vjeli mnogo mož in enega častnika. Naše čete so se vrstile, ne da bi imele kakih izgub.

Po vročem artilerijskem boju j sovražnik napadel naše postojanke pri Fauquissart, toda poglani smo ga uazali.

Severno od Somme je bila artilerija zelo živahna na obeh straneh, zlasti pri Beaumont-Hamel, Lens in Ypres.

V zračnem boju smo včeraj uničili štiri nemške zrakoplove. Trije so padli na zemljo pred našo bojno črto, eden pa pred nemško bojno črto.

Berlin, Nemčija, 28. januarja. Nemški generalni štab naznanja: Po vročem artilerijskem ognju so Angleži z uspehom napadli naše postojanke in so zavzeli nekaj naših prednjih zakopov jugozapadno od Transloy in severno od reke Somme.

Na ostalem delu fronte je bil dan precej miren, le po nekaterih krajih se je oglašala artilerija; med prednjimi stražami so se vršile manjše praske.

Dopolnilno poročilo se je izdalo zvečer: Na desnem bregu reke Meuse so izvršili Francozi več napadov, ki so bili pa vsi brez uspeha.

Pošiljatelj denarja.

Še vedno se lahko denar pošlje v staro domovino po brezličnem brzjavu in v potom pošte, toda sprejemamo ga le pod pogojem, da se valed vojne mogoče izplača s samodo.

Denar ne bo v nobenem slučaju izgubljen, ampak nastati zamorejo le samode.

Po brezličnem brzjavu so zamore poslali le okroglo zneske po sto, na primer 100, 200, 300, 400, 500, 600 in tako dalje do deset tisoč kron. Za brosojavne stroške je najboljše, da se nam pošlje \$4 za vsak naslov; ako bode kaj preveč ali premalo, bomo poslali nazaj, oziroma pisali za primanjkljaj. Z ostrom na sedanje razmere, ker se veljava denarja skoraj vsak dan izpremenil, nam je nemogoče za oddaljene kraje pridobivati natančne cene denarja, ter bomo od zdej naprej do preklica računali krope po ceni, kakor bode namanjena v listu "Glas Naroda" isti dan, ko nam dosepe v roke denar, mogoče tudi po nižji ceni, za slučaj, da bi razmere nanesle tako.

Kdor želi, da se izplačilo izvrši po brezličnem brzjavu, naj pripomeni na denarni nakaznici "pošlje naj se brzjavu".

CENE:		CENE:	
K: 10.00.....	1.50	K: 120.00.....	15.00
K: 15.00.....	2.15	K: 130.00.....	16.00
K: 20.00.....	2.75	K: 140.00.....	17.00
K: 25.00.....	3.40	K: 150.00.....	18.00
K: 30.00.....	4.05	K: 160.00.....	19.00
K: 35.00.....	4.70	K: 170.00.....	20.00
K: 40.00.....	5.35	K: 180.00.....	21.00
K: 45.00.....	6.00	K: 190.00.....	22.00
K: 50.00.....	6.65	K: 200.00.....	23.00
K: 55.00.....	7.30	K: 210.00.....	24.00
K: 60.00.....	7.95	K: 220.00.....	25.00
K: 65.00.....	8.60	K: 230.00.....	26.00
K: 70.00.....	9.25	K: 240.00.....	27.00
K: 75.00.....	9.90	K: 250.00.....	28.00
K: 80.00.....	10.55	K: 260.00.....	29.00
K: 85.00.....	11.20	K: 270.00.....	30.00
K: 90.00.....	11.85	K: 280.00.....	31.00
K: 95.00.....	12.50	K: 290.00.....	32.00
K: 100.00.....	13.15	K: 300.00.....	33.00
K: 110.00.....	14.30	K: 310.00.....	34.00

TYRICKA FRANK SARKER.

18 Cortlandt Street.

New York, N. Y.

Vpoštevajte!

Na drugi strani našega lista je danes priobčen članek, katerega mora vsak naročnik in čitatelj "Glas Naroda" prebrati in premisliti.

Prepričani smo, da bo vsak vpošteval naše dokaze in da se število naših prijateljev ne bo zmanjšalo, ampak nasprotno, povečalo.

Uredništvo.

Boji ob Rigi.

Spopad ob česti pri Kancem. — Rusi so odbili nemški napad. — Boj v zraku. — Južno od Brody.

Petrograd, Rusija, 28. januarja. Po hudem artilerijskem obstreljevanju so Nemci napadli naše čete ki imajo zasedeno ozemlje na obel straneh ceste Kancem-Chlok, za padno od Rige. Napad smo odbili in sovražnik je bežal v neredu.

Dve uri kasneje je sovražnik na padel na istem mestu, pa napad smo zopet odbili. Šest vrst severo zahodno od Kalnzema je sovražnik po hudem artilerijskem ognju prešel v ofenzivo, katero pa smo zavstavili.

V noči od 27. januarja so manjši sovražni oddelki napadli naše postojanke ob reki Šara, toda vsa napade smo odbili.

Ko se je naš zrakoplov pod vodstvom Plugina vračal iz poizvedbe valnega poleta, ga je napadel nemški zrakoplov; med bojem se je naš letalo unelo in je padlo na zemljo blizu Šare pri Baranovičih na naši fronti tik žičnate ograje.

Se isti dan smo prenesli mrtvega etalea in njegovega spremljevalca naš tabor.

Južno od Brodija je sovražnik napadel naše prednje postojanke toda z našim protinapadom smo ga poglani nazaj in bežal je v veliki neredu v svoje zakope. Ime je velike izgube.

Severno od Kirilbabe smo odbili sovražne napade.

Nemški letalec je metal bomba na železniško postajo v Zameril na Aleksandrovske železnice.

Berlin, Nemčija, 28. januarja. Sinoči je izdal nemški vojni urad naslednje poročilo:

Ob reki Aa so se vršili vroči artilerijski dvoboji. Na obeh straneh reke so Rusi večkrat obnovili svoje napade, toda vselej so se morali umakniti z velikimi izgubami.

Ob Zloti Lipi so turške čete odbile vse ruske napade.

Bissolatti izvojeval Gorico. Kakor je poročal Donhet, ni hotel italijansko armadno vodstvo ničesar slišati o jurisu na Gorico ampak jaz, je izjavil pomomo Bissolatti, sem hotel imeti Gorico in dosegel sem zavzetje Gorice.

Lahi nočejo Italije.

IZJAVA PREDSEDNIKA ITALJANSKO-KATOLIŠKE STRANKE V AVSTRIJSKEM PRIMORJU. — AVSTRIJSKI ITALJANI ŽIVE ŽE STOLETJA POD HABSBURŠKIM JEZLOM IN HOČEJO ŽIVETI TU DI ZANAPREJ. — ŽELJA OSVOBOJENIH AVSTRIJSKIH ITALJANOV JE, PRITI PREJKOMOGOČE POD AVSTRIJSKO VLADO. — BELGIJCI NIŠO ZA DOVOLJNI Z ZAVEZNIKI.

Berlin, Nemčija, 28. januarja. — Dr. Faiduti, predsednik katoliške italjanske stranke v avstrijskem Primorju in podpredsednik italjanske ljudske stranke v Avstriji, sta poslala avstrijskemu zunanjemu ministru pismo, v katerem kar najodločnejše protestirata proti namenu zaveznikov, da bi se priklopilo avstrijsko Primorje Italiji.

Nekateri ostavki tega pisma se glase:

— Italjani v Avstriji žive že stoletja pod jezlom Habsburških vladarjev ter nios niti enkrat poskušali osvoboditi se ter se pridružiti Italiji.

Avstrijski Italjani ne smatrajo avstrijskega vladarja za tujega vladarja. Tuja bi pa bila vlada države, ki obstoji le malo časa, in v kateri vladajo razmere, po kateri mi prav nič ne hrepenimo.

Vsi oni Italjani, ki so bili "osvobojeni" izpod avstrijskega "jarna", imajo edino željo, namreč, da bodo prišli prejkomogoče pod avstrijsko nadgospodstvo.

Z južnim delom Tirolske nimamo dobre zveze. Ker pa pripada devet odstotkov Italjanov, prebivajočih na Tirolskem avstrijsko-italjanski ljudski stranki, smo uverjeni, da so njihove misli in želje naše misli in želje.

Berlin, Nemčija, 28. januarja. — Nizozemsko časopisje poroča, da je bilo belgijsko ljudstvo zelo razočarano, ker je belgijska vlada zavrnila mirovno ponudbo Nemčije in Avstrije.

Iz tega je jasno razvidno, da se ne bojuje belgijska armada za belgijski narod, ampak da se je popolnoma provala Angležem in Francozom.

Zmaga, po kateri hrepenje zavezniki, naj bi se izvojevala se enkrat na bojiščih popolnoma opustošene Belgije. V tem slučaju bi bila blaginja belgijskega naroda popolnoma uničena, Belgija sama pa bi bila izročena na milost in nemilost Franciji in Angliji.

Železniška nesreča.

Berlin, Nemčija, 28. januarja. Premorska agentura poroča, da je pri železniški nesreči v Rumuniji izgubilo življenje več kot 100 višjih uradnikov. Nesreča se je pripetila blizu železniške postaje v Čura. Lokomotiva nekega vlaka, ki je vozil več odličnih oseb v Rusijo, je skočila s tira in vozovi so se vneli.

Iz istega vira se poroča, da se je naselilo v poltavski provinci za nad 45 tisoč Rumunov in še vedno prihajajo novi begunci. V Rusijo je prišlo že tudi več rumunskih ministrov.

Potres na otoku Bali.

London, Anglija, 28. januarja. V Amsterdamu je dospela brzjavka, da je nastala na otoku Bali, Malajsko otočje, močan potres. Dvesto oseb je bilo ranjenih in nekaj mrtvih. Guvernerjeva palača je popolnoma porušena.

Otok Bali je last nizozemske vlade.

Tajna seja.

Pariz, Francija, 28. januarja. — Z 289 proti 187 glasov je bilo sklenjeno, da bo poslanska zbornica tajno zborovala. — Poslanci se bodo posvetovali o ekpedicijskemu koru v Macedoniji in o dogodkih, ki so se vršili v Atenih prve dni meseca decembra. — Predsednik Briand je obljubil, da bo zborovalcem pojasnil vse podrobnosti.

Vojni minister zvestemu vojaštvu.

"Secolo" javlja iz Aten: Vojni minister je izdal dnevno povelje na armado, v katerem se v kraljevem imenu zahvaljuje vojakom za zvesto izpolnjevanje dolžnosti za samozatajevanje in njihove patriotične čednosti v sporu z onimi, ki ogrožajo dinastijo in helenstvo. Dnevno povelje zaključuje: zapajmo, da bo sedanji vihar utihnil in da bo domovina doživela srečne dni pod vodstvom onozvega neza kralja in ustave.

Vlada je storila korake za prehrano prebivalstva med blokado ter izjavila, da ima še dovolj premoga in moka.

Rumunija — žrtev entente.

Bratiano je imel razgovor z nekim odeskim poročevalcem ter prinaša "Berliner Tageblatt" odlomek tega govora.

Bratiano je izjavil: Z daljšim trajanjem vojne nismo računali ter so nas naši zavezniki v tem potrdili, da ne bo zimске vojne. Rusija nam je dala za trdilo, da niti Nemčija, niti Avstro-Ogrska ne moreta več pričeti z ofenzivo in da bomo prišli v skoraj nebranjeno deželo. Obljubili so nam, da bodo z energičnimi boji ob Sommi vezali nemške čete, tako da Nemčija ne bo mogla Avstriji priti na pomoč. Zapeljali so nas. Mislili smo, da je sovražnik izčrpan in zadeli smo ob nepričakovano silo. Rumunija je danes žrtev teh iluzij in situacija za Rumunijo pride še lahko slabša.

Znižan odmerek kave, kruha in vina vojaštvu.

Liberalni italijanski poslanec Berti je podal interpelacijo, v kateri vprašuje, zakaj so je znižal dnevni odmerek kave, kruha in vina armadi, namesto da bi se komejitvi glede kave, kruha in vina prisililo civilno prebivalstvo.

Ženske v hlačah.

Monakovo, Nemčija, 28. januarja. — Monakovski vojaške oblasti so prepovedale ženskam "nepotrebno nošo moške obleke." — Vsaka ženska v hlačah bo aretirana.

Ravno tako je oblast prepovedala ženskam oblačiti se po vzgledu "kmečkih deklet" v kopališčih. Policija je prepovedala to nošnjo zaradi tega, ker so ženske, ki so obiskavale kopališča, oblačile hlače in v njih šle celo v cerkev.

Vseničilišče v Carigradu.

Carigrad, Turčija, 28. jan. — Turški naučni minister je izdal odlok, po katerem se bo v Carigradu zidalo poslopje za vseničilišče. Dosedaj so bile posamezne fakultete nameščene v raznih poslopjih v med seboj oddaljenih krajih mesta.

"GLAS NARODA"

(Slovenian Daily.)

Owned and published by the
SLOVENIC PUBLISHING COMPANY
(a corporation.)

FRANK SAKSER, President, LOUIS BENEDIK, Treasurer.

Place of Business of the corporation and addresses of above officers:
82 Cortlandt Street, Borough of Manhattan, New York City, N. Y.

Za celo leto velja list za Ameriko in	Za pol leta za mesto New York...	2.00
Canada	3.00	4.50
Za pol leta	1.50	2.25
Za celo leto za mesto New York...	4.00	1.70

"GLAS NARODA" izhaja vsak dan izvenredno nedeljo in praznikov.

"GLAS NARODA"

("Voice of the People")

Issued every day except Sundays and Holidays.

Subscription yearly \$3.00.

Advertisement on agreement.

Dopisi brez podpisa in osebosti se ne prištevajo.
Denar naj se blagoviti pošilja po — Money Order.
Pri spremembi kraja naročnikov prosimo, da se nam tudi prikaže bivaleto
naznan, da hitreje najdemo naslovnik.

Dopisom in pošiljankam naredite ta naslov:

"GLAS NARODA"

82 Cortlandt St. New York City.

Rojaki, vpoštevajte!

Razen drugim stvarjem je prizadela evropska vojna tudi ameriški časopisju silen udarec.

Ako bo šlo še nekaj časa tako naprej kot gre par mesecev, bodo morali vsi manjši časopisi prenehati izhajati.

Draginje papirja ni mogoče več prenašati, cene narasčajo dan na dan, in obeta se, da bodo presegle celo sedanjo skoraj nepresegljivo višino.

Mi ne pravimo, da je temu evropska vojna neposreden vzrok.

Ne, toda kapitalisti so izbrali ugodno priliko ter na račun vojne **PODRAŽILI TISKARSKO POTREBŠČINE OD PETDESET DO ŠESTDESET Odstotkov.**

To so ogromne številke, ako se pomisli, da porabi časopis kot je "Glas Naroda" na leto več sto ton tiskarskega papirja.

Glavni izgovor kapitalistov in tovarnarjev je, da ne dobivajo iz inozemstva surovin.

Kot že prej rečeno, je to samo izgovor, kajti zadnji čas imajo v Ameriki na razpolago vse one surovine, ki so jih prej importirali iz inozemstva.

Med izdajatelji časnikov in tovarnarji se vrši že več mesecev vroč boj, v katerem bodo pa izdajatelji skoraj gotovo podlegli.

Ako se jim posreči zmagati, ne bo to v korist njim samim, pač pa vsemu ameriški narodu, kateremu je postalo časopisje življenska potreba.

Časopis je vez med zunanjim svetom in med čitatelji. Tovarnarji pa prete s svojimi oduševskimi cenami to vez prekiniti oziroma pahniti ljudstvo v temo neizobrazbe, privedi ga nazaj v dobo, ko so bili časopisi redki kot bele vrane.

Uredništvo našega lista želi izpregovoriti s svojimi čitatelji, naročniki in prijatelji resno in usodno besedo. "Glas Naroda" je že petindvajset let na površju: "Glas Naroda" je že četrto stoletja last slovenskega delavstva v Ameriki.

Petindvajset let je lepa doba. Živel je lepe in tudi slabe čase.

Niti v najlepših in niti v najslabših časih se pa ni izneveril svojemu geslu: — Vse za napredek slovenskega naroda v Ameriki!

Ako je spoznal kako stvar za dobro, se jo je oprijel; če je videl, da je kaka stvar narodu škodljiva, se je z vsemi silami in z vsemi močmi, ki so mu bile na razpolago, bojeval proti nji.

Pot, po kateri je hodil, je bila trnjeva, toda kljub trnju in oviram, je vstrajal in se povslej slednjim na stališče, kakoršnega ne zavzema noben drug slovenski list v Ameriki, in se v vseh ozirih lahko meri tudi s slovenskim starokrajanskim časopisjem.

Lista, kot je naš, se ne sme smatrati kot lastnino posameznika niti kot lastnino te ali one korporacije, ampak kot narodno institucijo, kot brezpogojno potrebo, brez katere bi naš narod le iztešal in slabo izhajal.

Na kritiko naših nasprotnikov se ne oziramo.

Živimo le v prepričanju in v prijetni zavesti, da dozdaj nima še noben slovenski dnevnik tukaj niti v starem kraju toliko naročnikov, kot jih ima "Glas Naroda".

Da se pa ohrani smer lista, in da ostane list v vseh ozirih na isti višini kot je bil dozdaj, smo primorani naročnino zvišati.

Tega ne bomo napravili iz nikakih sebičnih namenov. Do tega nas je prisilila neprimerno visoka cena papirja, s katero se ima boriti zdaj vse ameriško časopisje. Žal, da bo v tem boju marsikateri časopis podlegel.

Po temeljitim razmotirvanju smo prišli do zaključka, da je treba napraviti ceno, potom katere bi se naši stroški že vsaj deloma krili in ki ne bo previsoka za čitatelje, ako bodo vpoštevati vsa zgoraj navedena dejstva.

Nova cena za "Glas Naroda" je sledeča:

Za celo leto \$3.50

Za pol leta \$2.00

Za četrt leta \$1.00

Za New York City:

Za celo leto \$5.00

Za pol leta \$3.00

Za četrt leta \$1.50

Za inozemstvo stane "Glas Naroda" \$6.00 na leto.

Glasilo J. S. K. J. bo stalo tudi zanaprej 50 centov na leto.

Te cene nikakor niso previsoke, ako pomislimo, da so nekateri hrvaški dnevniki zvišali naročnino na pet dolarjev letno in da izhajajo precej slovenskih in hrvaških tednikov oziroma dvotednikov na štirih straneh, ki stanejo od \$2.50 do \$3.00 na leto.

Cenjeni naročniki in čitatelji naj pa še nekaj vpoštevajo:

ODLOČILI SMO SE, VSEM NAROČNIKOM IN ONIM, KI SE HOČEJO NAROČITI, RAČUNATI LIST PO STARI CENI DO 15. FEBRUARJA T. L.

Kajti cene, ki smo jih zgoraj navedli, stopijo šele 15. februarja v veljavo.

To smo storili zato, da bodo vsi naročniki, bodisi na Zapadu, bodisi na Vzhodu, enakopravni.

Kdor pošlje naročnino pred 15. februarjem, bo dobil list po stari ceni; kdor se naroči po tem terminu, bo moral dražje plačati.

Pri pošiljankah oziroma naročilih bomo vpoštevati datum poštnega pečata.

Kar bo pred petnajstim februarjem, bo po stari ceni, kar bo po petnajstim februarjem bo po novi ceni.

Tempotom opozarjamo tudi naše cenjene zastopnike, naj to vpoštevajo.

Naročnike, čitatelje in prijatelje pa zagotavljamo, da se bo naš list boril tudi zanaprej za načela, za katera se je boril dosedaj, da bo hodil po strogo začrtani poti ter da bo uredništvu največje zadovoljstvo, če bo moglo vsakemu naročniku in čitatelju v vseh ozirih že vsaj deloma vstreti.

Še enkrat povdarjamo, da ni nas privedla do tega sebičnost, ampak da nas je k temu prisilila nad vse visoka in še vedno narasčujoča cena papirja.

Naročniki in čitatelji, ne od nas, od vas sta odvisna napredek in bodočnost "Glas Naroda"!

Uredništvo.

Društvene vesti.

Brooklyn, N. Y. — Slovensko pevsko društvo "Slavec" priredi v soboto, 3. februarja svojo društveno veselico v društveni dvorani na 109 Forest Ave. (L Station, John Benzigers Cafe) v Ridge-woodu. Nastopi "Slavec" moški in ženski zbor, ki bo proizvajal po leg narodnih tudi več najnovejših pesmi. Za ples je preskrbljena izvrstna godba. Na zabavi se bode izredal jako lep dobiček. Za prigrizek se bodo prodajale fine kranjske klobase. Kdor se hoče razveseliti omenjeni večer, naj ne zamudi te zabave. Začetek ob pol 9. zvečer. Vstopnina 10c.

Brooklyn, N. Y. — Slovenski brooklynski cerkveni zbor, ki je prišel s pevskimi vajami pred tremi tedni, je imel preteklo soboto svojo prvo sejo, pri kateri si je ustanovil svoje pevsko društvo z imenom "Danica". Zbor šteje 16 pevki in 14 pevec; vse mlade moči, ki ljubijo petje, vsled česar je gotovo, da bo društvo napredovalo. Društvo "Danica" bo priredilo na belo nedeljo (15. aprila) v cerkveni dvorani v Greenpointu svojo prvo zabavo s petjem, igro in plesom. Natančneje se bo o tem še poročalo na tem mestu. Mlademu društvu želimo mnogo uspeha.

New York, N. Y. — V dvorani pod slovensko cerkvijo 62 St. Marks Place, New York, se je večeraj otvoril cerkveni semanj (fair), ki je bil zelo dobro obiskan, kakor kak jeseński semanj na Kranjskem. Pevsko društvo "Domovine" je otvorilo "fair" z nekaterimi pevskimi točkami. Nad vse lepa je bila Ign. Hladnikova skladba za mešan zbor "Blejenski jezeri." Poleg mešanega zbora je tudi nastopil moški zbor "Domovine". Zelo so nam užajale vrle naše tamburašice v narodnih nošah. Semenj se bo vršil tudi prve tri dni tega tedna. Nadaljeval in končal pa se bo prihodnjo nedeljo.

Listnica uredništva.

J. K. Gilbert, Minn. — "Glas Naroda" se lahko pošilja v Rusijo vojnim jetnikom, nismo pa odgovorni, ako se kaka številka izgubi. — Človek se more potopiti le par metrov; morski potapljači se lahko potopijo do 60 metrov, toda, ako je potapljač globlje kot 30 metrov, ne more opravljati nobenega dela. Tudi podmorski čoln bo dosegel čoln bo dosegel približno globlino; sedanja vojna je že človeštvo marsikaj naučila in gotovo se je marsikaj izpremenilo tudi pri podmorskih čolnih, vendar pa nimamo o tem natančnejših podatkov.

J. St. — Vse, kar se tiče "copranja", je babjeverstvo. So sicer nekateri fizikalni, zlasti električni pojavi, kateri so zares čudežni, toda to še ni "copranja". Hudooben človek vam more škoditi na "neviden" način le, ako ga ne vidite, ker je pač skrit; toda to je gotovo, da Vas ne more "zaco-prati".

Dopisi.

Hostetter, Pa. — Dasi je tukaj mnogo Slovencev, vendar ni slišati iz te naselbine nobenega glasu. Za javnost se vse premalo brigamo. Delavske razmere niso ravno slabe, dela se s polno paro, pa vseeno ne svetujemo rojakom sem hoditi, kajti razmere se hitro spreminjajo. Na društvenem polju prav dobro napredujemo. Pozdrav vsem rojakom in rojakinjam po Združenih državah. — (Opomba uredništva: Prihodnjič podpišite svoje ime.)

Harwick, Pa. — Nisem še videl dopisa v "Glasu Naroda" iz te naselbine, zato vam jaz napišem nekaj vrstic. Dela se dobro in delo se lahko dobi. Zaslutek pa je odvisen od prostora. Premogorov je unižili in spada k Pittsburgh District No. 5. V bližini treh premogorov pa je stavka. Torej, Slovenci, ne hodite sem in ne sedajte na linacine kapitalističnim lopovom. — Naznanjam tudi, da se je poročil Martin Koprivnikar z gospo Štefanijo Leskovic. On je doma iz Stajerske, nevesta pa iz idrijske okolice. — Henry Leskovic.

Greensburg, Pa. — Približno je že minulo eno leto, odkar ni bilo nobenega dopisa iz naše naselbine, toraj sem se jaz namenil napisati par vrstic. Delavske razmere so take kakor povsod. Tukaj so trije premogorovi, v katerih se dela vsaki dan. Zaslutek seveda je odvisen od delavca in od prostora. Nekateri dobro zaslužijo. Tudi tovarni je tukaj precej. V katerih se tudi dela vsaki dan. — Kar se društev tiče, imamo štiri, spadajoče k raznim Jednotam, in še enega smo zdaj ustanovili z imenom "Gorjanski hrib" št. 91 S. D. P. Zveze s sedežem v Conemaugh, Pa. Naznanjam društvenim sobratom, da bode zborovanje vsako prvo nedeljo v mesecu pri Martinu Jordani ob 10. uri dop. Toraj prosimo rojake v okolici Greensburga, ako še katerega vesel pristopiti k novemu društvu, daj ima priliko, da lahko pristopi. K sklepu pozdravljam vse rojake širom Amerike. — Florijan Ovsee.

Collinwood-Cleveland, Ohio. — V sloji je moč! Kdo izmed Slovencev ne ve tega pomembnega reka. Tukaj v Ameriki se svobodno gibljemo in imamo mi priseljenici toliko pravice kot jih nimajo podaniki drugih evropskih držav niti v lastni rodni zemlji, posebno mi Slovenci. Ako med tujim narodom naše pravice na Slovenskem. Zato pa, Slovenci, kateri niste še državljani mogočnega ameriškega naroda in kateri mislite živeti tukaj, kjer uživate ustavno svobodo, ne zlorablajte ameriške svobode, postanite državljani in tako nam boste pomagali vladati in delati postav. Naj vsak pomisli, da imamo ljudstvo, da ne pa monarhijo, in čim več zavestnih državljanov bomo imeli, tem boljše postav bomo imeli. Saj konstitucijo imamo izvrstno, ki jamo kaže, da birokracija ni

ma dostopa do vlade Združenih držav. Sicer imamo kapital precejšnjo večino, pa to mi kot dobri državljani lahko tako uredimo kot konstitucija zahteva. Sicer pa vlada še tako ne dopusti nikakih skandalov, samo da senatorji in kongresniki ne bi bili sami kapitalisti, oziroma pod vplivom kapitala. Vlada naj bi onemogočila kapitalistom vsak pogled v vlado zadeve; z eno besedo: Združene države naj bi v resnici same vladale ljudstvo, ne pa kapital. Dragi mi Slovenci, Slovenci in naš naraščaj, bodimo Slovenci vsi za enega, ne pa vsak za sebe. Politične stranke je lahko vsak kakoršne hoče, saj vsaka stranka je dobra, ako ima nože na mestu. Moje mnenje je: prvič mož, potem šele stranka. — Mi Slovenci, kakor tudi drugi narodi, smo zelo raztreseni po Ameriki. Na en način je za nas to dobro, na drug pa slabo. Čim manj obsejamo med seboj, toliko bolj smo slabi. Ako pa hočemo započeti kako delo za našo narodno stvar, smo pa predaleč narazen, ker se ne moremo dogovoriti in sporazumeti; kvečjemu se po listih prepiramo, tako posamezniki kakor tudi naši voditelji. Posebno pa naj bi se lastniki listov ne prepirali med seboj in naj bi delali na to, da se naši nazori zedinijo. Koliko krajsa pot bi bila do sloge! Da pa ne bo kdo mislil, da mislim na kako diktatorstvo, naj stavek pazno prečita. Tudi starši se kregajo, pa otroci tega ne smejo vedeti, ako skrbita za njih blagor. Prepričani smo, da najhujše pohujšanje otrokom in tako izgubijo zaupanje svojih otrok; posledice tega si lahko vsak v svojih barvah slika. Aok bomo tukaj v Ameriki imeli voditelje, ki bodo vsak svojih nazorov in bodo nas že tako razcepljene še bolj cepili, potem gorje nam nepreskrbljenim tripotnikom na stare dni. Zato pa, Slovenci v Ameriki, združimo se v vseh ozirih, bodimo nepristranski eden proti drugemu in odini posebno, kar se tiče združenja in napredka in storimo kaj, dokler smo še sposobni v vsakem oziru za kak delo. Storiimo kaj za naš narod tukaj v Ameriki, združimo se in v zabranimo bedi in pomanjkanju tudi tukaj med nami, ker naše društveno podpore vsaj od posameznika Jednot ali Zvez ne od govarjajo vsem potrebnam, pri vsaki pa človek tudi ne more biti zavarovan. Asesmentu so visoki, hrana, stanovanje in druge potrebščine so tudi drage, zaslutek pa primeroma le majhen. Tenu sledi pa še na vsakih toliko let kriza in brezposelnost in tako revežev kar mrzoti. Sedaj jih še ni ravno toliko, toda počakajmo malo. Slovenske naselbine v Ameriki so še mlade in kdor je zavarovan, je le za časno bolezen in za usmrtnico. Kdor je pa bolan za celo življenje in ima povrhu še družino, je pa odvisen le od svojih prihrankov in prepuščen srecem usmiljenih rojakov. Zakaj bi se pa takim ne pomagalo na kak drug način? Ko že žrtvujemo denar za vsakokaj ideje, žrtvujemo še nekaj za stvar, od katere bodo imeli združeni člani v resnici dobiček, oziroma podporo. Dosedaj smo imeli prošnje za mladostne primeroma malo, ali slovenski mozer peša, kapital ga ne čuva. Prihajajo leta in z njimi tudi breme na nas Slovence in prošnje za mladostne bo vedno več. Tukaj imamo tedaj problem, ki se ga mora rešiti. Zato pa prosim vse vplivne, trezne, sposobne in dobrosrčne Slovence, da bi se za to stvar zanimali, da naših rojakov-revežev ne bodo tuji rodovi preganjali in se trdosrčno z njimi ukvarjali. Dajmo, združimo se najprej z Jednotami in Zvezami in potem, ok bomo storili to, pa na delo za blagor in ponos naš Slovencev in za vzgled drugim narodom. Žrtvujmo, kolikor moremo in vzemimo naše krvno breme na naše rame za en čas, da se bo ideja udeležila in naprej deljala. O priliki pa še kaj o tem, pa tudi še kaj več. Jaz bi sam rad obrnil pozornost vseh Slovencev na to, da kadar bomo priporočili, kar bi bilo po mojem mnenju res potrebno, da bi vsak stvar na dolgo in široko premislil in vsak podal svoje mnenje. Kaj več zopet o priliki. — Aktivni trojin.

Oglesby, Ill. — Hočem vam nekoliko poročati iz krasnega mesta Oglesbyja. To mestce je prav prijetno, posebno za ljudi, kateri pridejo iz starega kraja. V okolici tega mestca se razprostirajo lepi gozdički, pašniki in rodovitno polje. Tu so dobre studenčane pitne vode, tu so dve tovarne za cement, kjer smo ustavkali meseca maja. Stavka se je pričela z zahtevo šurnega delavnege časa in priznanja unije, kar se pa stavarjem ni posrečilo. To je trajalo za nekaj časa, potem pa smo se razšli s trebuhom za kruhom. Družbe so dobile nove ljudi, tovarne so obratovala s polno paro in tistim par stavarjem ni preostajalo drugega, kakor podati se. Priredili so zborovanje. Pri glasovanju so bili eni za delati, drugi za stavkati. Za delo jih je glasovalo več in šli smo torej na delo. Družbe, ki so plačale prej po 15—20 centov, plačaje sedaj 25 centov na uro. Jaz sem se vrnil iz drugega kraja nazaj v Oglesby. Šel sem v taisto tovarno, v kateri sem poprej delal, v Marquette Cement Manufacturing Co. Pridem blizu: vse je zastraženo, kjer je bil poprej prost dohod v tovarno. Naznanim se stražniku, nakar je ta telefoniral v pisarno, da go gledali v knjigo, da sem bil v resnici taisti delavec. Potem sem dobil dovoljenje, da smem iti skozi stražo, kakor vojak v vojnem času. Naročeno mi je bilo, da grem k "tajnikperju", kajti samo on da ima pravico oziroma superintendent dolo dati, ne pa več drugi formani. Rekel mi je, da je v tovarni vse polno in da bom jaz moral delati na "jardu". Odgovorim mu, da še nisem nikdar delal na dvorišču in da tudi sedaj ne maram. Rekel mi je, da naj pridem naslednji dan. Prišel sem in takoj so mi veleli iti k superintendentu. Pri njem je bil tudi njegov namestnik. Sprejela sta me zelo prijazno, podala sta mi celo roke. Dal mi je delo v tovarni: zdaj popravljam "bokete". Kamor pogledam, povsod vidim same nove delavce; ni več tistih, ki so delali, predno se je pričela stavka: 15 je novih. Šestnajsti stari delavec pa se je pripeljal, kakor lispa do suhe kure. Za sedaj ne svetujem nikomur sem hoditi; do spomladi je res vse polno. — T. Kuhar.

Ogden, Utah. — Ker ni iz te države dosti poročil, sem se jaz namenil nekoliko pojasniti razmere v tej mormonski državi. Mislim, da bo rudnikih in premogorovih so rojaki tako zaposleni, da nimajo časa za drugega kot kopati premog, na jim ga pa ak sproti požemo, ker nas je zina obsekal v polni meri. Blizo mesta dui ga ni bilo premoga za dobiti za gotov denar. Ako smo ga naročili eno tono, pa smo morali biti zadovoljni, ako ga je eno vrečo pripeljal. In tako tarnajo po celi državi. Sedaj se pa morajo kapitalisti zagovarjati v sodniji, češ, kdo je kriv, da ni premoga. Železnice se izgovarjajo, da je nenavadna zima in da nimajo vozov na razpolago. Kje pa so vozovi? Morda so jih prodali v Evropo za komis prevažati, pa bolj težko, ker je preveč nemških podmorskih čolnov in zaplenjačev po Atlantiku. O slovenski naselbini ne morem dosti poročati, ker v tem mestu sem sam s svojo majhno družino. Sem ravno tako srečen kot oni Ribničani, ki je molil, da bi bil sam s piskri na senenju dan v Visnji gor; in v resnici je bil uslišen, bil je prav sam, toda nesreča je bila vseeno, ker je bil en dan pozneje "prifurral", a prav sam je bil tam. Z delom gre polagoma tukaj, zatorej ne morem nikogar sem vabiti, posebno v teh zimskih časih. Jaz sem zaposlen pri Southern Pacific železnici kot strojničar in popravilnišči za lokomotive. Zaslužim ne preslabo (42 centov na uro). Delamo sedaj devet ur na dan in še nekaj "bonus" obetajo, samo dali ga niso še. S tem bi se človek pošteno preživel, ako bi ne bila taka draginja po celih Združenih državah, pri nas na zapadu ravno tako kot pri vas na vzhodu. Najhujši udarec za naše rojake trpine v tej državi bo: ko delo za blagor in ponos naš Slovencev in za vzgled drugim narodom. Žrtvujmo, kolikor moremo in vzemimo naše krvno breme na naše rame za en čas, da se bo ideja udeležila in naprej deljala. O priliki pa še kaj o tem, pa tudi še kaj več. Jaz bi sam rad obrnil pozornost vseh Slovencev na to, da kadar bomo priporočili, kar bi bilo po mojem mnenju res potrebno, da bi vsak stvar na dolgo in široko premislil in vsak podal svoje mnenje. Kaj več zopet o priliki. — Aktivni trojin.

Clear Creek, Utah. — Tu vam naznanjam tukajšnje razmere v tej sibirski kampi Clear Creek. Kar se dela tiče, delamo, če dobimo železniške vozove, vsak dan; ali večkrat poslušamo, če bo tren kaj pripeljal. Torej morem reči, da smo z novim letom začeli delati vsak dan, ne vemo pa, do kdaj

bomo tako delali. Mesece je okoli, kakor tudi leto in delavcu drugega ne ostane kakor žuljava roke. Smelo trdim, da so je življenje dvakrat podražilo, odkar jaz tu delam, ali da bi družba primaknila kaj plače, se nič ne zmeni. Tako je z nami delavci, samo delaj, dokler moreš. Kar se tiče narodnosti, je večina Grkov in Italijano, slovenskih družin je samo šest in par sameev, pa še ti, kakor mislim, bodo večinoma spomladali s trebuhom za kruhom iz te mormonske kempe. Kar se tiče zime, traja tukaj skoro devet mesecev in en mesec mirno vreme; torej naj cenjeni čitatelji mislijo, da je samo dva meseca nekaj topote. Sedaj končam in pozdravljam vse Slovence po Združenih državah. — L. Mihelich.

Iz Avstralije.

Ko je izbruhnila vojna, je imela Avstralija rešiti mnogo gospodarskih problemov. Oderuhi so ravnatko padli po živilih, da jih podraže. Med živili, ki so važna za ljudska prehranitev, spada tudi sladkor.

Skozi mnogo let je bila sladkorna industrija v Avstraliji zavarovana z lokalnimi cenami, ki so šle najvišje do \$25 pri toni. Podjetniki so bili v zmislu zakona primorani zaposliti le belopoltnne delavce. Zakon je varoval domače delavce in podjetnikom je bilo nemogoče importirati ceneje delavce iz Indije in drugih delov Azije.

Svetovna vojna je vplivala tudi na cene sladkorja v Avstraliji tako, da je cena kmalu preokročila \$25 za tono sladkorja. Če bi vlada dovolila, da se sme izvažati sladkor, bi nastalo pomanjkanje na domačem trgu in cene bi šle kvišku.

Ko je bil avstralski sladkor na potu v pristane, da ga nalože na parnike in odpošljejo, je vlada proglasila, da je ves sladkor vladna lastnina. S to akcijo je vlada preprečila mahinacije spekulativ, ki so se polastili tega važnega živeža za ljudsko prehranitev. Seveda so bile v začetku težkoče, ker je vsaka avstralska država svojemu produktu določila cene. Malo preje se je med nasadniki pokazala nezadovoljnost. Dejali so, da sladkorni trust ne ravna z njimi pošteno, mejetom ko je sladkorni trust trdil, da vsa krivda zadene vlado, ki določa cene po napačni kalkulaciji.

Avstralija je za sebe dosti producirala, vendar je pa od svetovnega pridelka importirala še 70.000 t. sladkorja, kar je povzročilo, da so cene padle. Vprašanje, ki se je rodilo iz tega razmerja, je bilo zelo kočljivo in se je dalo rešiti le na ta način, da so državne vlade delale sporazumno z zvezno.

Zelo važno je, da sladkorni trust, to je Colonial Sugar kompanija, nima tekmece v Avstraliji. Vsled tega morajo vsi ponuditi svoje pridelke trustu na prodaj. Trust ima pod svojo oblastjo tudi razpečevanje produkta, kar le povečuje njegovo moč.

Zvezna in državne vlade so se vsled tega odločile, da prevzamejo sladkorno industrijo. Trust je postal agent vlade, cena je bila določena za sirov sladkor in tudi za seščen sladkor, ki je odhajal na trg.

Vlada ne bo dovolila, da se kdaj produkcija sladkorja pride pod oblast trusta, ampak ostane pod kontrolo vlade kot produkcija pšenice in volne.

Ruski plen.

Petrograd, Rusija, 28. januarja. General Dimitrijev, bolgarski general, ki se je bojeval v balkanski vojni proti Turkom, in ki je vstopil v rusko armado takoj spočetka sedanje vojne, je izdal sledeče dnevno povelje na svoje čete:

"Ne hudi sneženi viharji, ne strogi mraz, ne neprehodna močvirja niso mogla ukloniti vašega poguma.

Po dolgem boju mož proti možu ste prodrli sovražno bojno črto navzile morilnemu ognju stoterih strojnih pušk. Zavzeli ste utrdbe, ki so bile varne pred bombami in katere je sovražnik napravil v petnajstih mesecih.

Molče ste zasedli utrdbe. Povsod ste si izvojevali pot z bajoneto.

Med plenom, katerega ste zajeli, je 30 topov, 50 strojnih pušk, 15 tisoč pušk, 50 tisoč oblek, vojno blagajno 264-tega inanterijskega polka v znesku 350 tisoč mark in 10 tisoč steklenic žganja.

"Ker je vojska..."

Manica Koman.

Lepo jesensko popoldne. Zlati solnički žarki so kuhali mojo tesno sobico tako milo, kot bi me hoteli ljubko pokarati, češ: ali ni greh, da ob tako rajsko lepem vremenu tičiš v tem zatohlem prostoru? Pojdi in osveži si svoje ude v božji naravi!

Parkrati se ozrem skozi okno — in sklep je storjen. Samo en kratak izprehod moram napraviti, saj kdo ve, če naletim letos še na kak talep dan, kakor je danes.

Ogrnem se in hajdi na prosto! Kam? — Kamor že, samo da bom preje na solnen.

Krenem skozi "Zvezdo", ki je živa sprehajalec, kakor zrelo proso vrabevo. Otroci se podijo sem ter tja in kričijo kakor žrjavi, odrasla mladina hodi polagoma in zaljubljenih pogledov gori in doli, stare mame in v pokojeni očke pa sedevajo po klopih in kramlajo, najbrže o nekdanjih, srečnih časih, "ki so bili".

Ti ljudje naj le imajo svoje veselje, ali zame tu ne bo nič, si mislim in stopam mimo njih dalje.

Tedaj pride iz bližnje sladničarne meni dobro znana, priletna gospa, nesoča v roki precejšen zavitek, brezdvomno zelo sladke vsebine.

Rada bi se ji bila izognila, pa ni bilo več mogoče. Opazila me je in že je bila pri meni.

O dober dan! Vas pa nisem videla že dolgo. Kam pa, kam?" "Na izprehod", ji odgovorim kratko.

"Prav imate, prav. Le idite, da se vsaj malo razvedrite. Pa kako lep dan imamo. Oh, saj pravim, vse bi še bilo, le ta vojska in draginja, ta nas mori. Jaj, jaj, človek bi kar znorel."

Hotec klepetavi gospej nekoliko ponagajati, pokažem na zavitek, ki ga je držala v roki in pravim: "Gospa, le ne jadicajte preveč! Dokler si zamorete še kako tako sladkobo privoščiti, pač ni še tako hudo."

"Hm, hm", je pokašljala nekoliko v zadregi, "vidite, to je pa tako. Jaz nisem razvajena, res da ne, toda dober, bel kruhek sem pa od nekaj rada jedla. A kje naj zdaj dobim bel kruh? Vojnega kruha pa moj želodec ne prenese. Nekaj moram jesti in v nadomestilo kruha si kupim kak piškot ali torto. Dokler sem imela bel kruh, seveda nisem kupovala torte, a sedaj jih moram, če tudi so drage. Torej pa dobro se zabavajte na izprehodu!"

Po teh besedah se je k sreči še dovolj hitro poslovila, iz česar sem sklepala, da ji morda opazka ni bila posebno po godu.

"Ha", sem si mislila, stopajoča dalje, "čemu li zdihuje ta ženska, ko ji vendar vojska še celo koristi. Prej je jedla le kruh, sedaj pa prigrizuje torte."

Naenkrat začujem za seboj glasne klic:

"Čakaj no, greva skupaj!"

Obnem se.

Za menoj hiti gospodična, ki je bila pred časom moja sestanovalka. Obledela je od vrha do tal v leskečo svilo.

"Kam pa si napenjena", me vpraša hitro sopeča.

"Kam — še sama ne vem kam. Grem na izprehod, a še niti ne vem dobro, katero smer bi si izbrala."

"Še sama ne veš, no, ta je lepa. Pa ti jaz povem, kam pojdiva. — Čuj, jaz imam v Tivoli sestanek, pojdiva nekaj časa skupaj! Pot je tja skozi lepa in solnčna!"

"V Tivoli misliš? — Dobro, pa pojdiva! Ti imaš sestanek, torej se mi itak kmalu izgubiš med potjo, jaz bom pa šla naprej do Čada. morda dobim tam skodelico dobre kave."

In zavili sva po Kongresnem trgu, potem skozi Nivsko ulico, ter se počasi bližaji Tivoliskemu parku.

Gospodična je bila ves čas zelo zgovorna. Obratila je mimoidoče ljudi, razpravljala o najnovejši modi, hvalila in kritizirala to in ono. Slednji je začela tožiti, kako je še sita vojske in te grozne draginje. "Kaj bo", kaj bo", je vzdihnila globoko iz srca.

"Veš kaj ti povem", ji rečem skoro nevoljno, dotakniva se njene svilenega krila, "dokler se boš oblačila v dragocene, svilene kostume, te še ne bo konec!"

"Pojdi se solit s svojimi opazkami! Ti meniš, da zato nosim svileno obleko, ker se hočem postaviti v njej, kajne da?"

"Seveda, kaj pa drugače?"

"Nikakor ne. Poslušaj torej!"

Jaz bi si bila srčno rada nabavila obleko iz katkega drugega blaga. Pa kaj, ko se je vse tako grozno podražilo. Zlasti volneni izdelki so za časa vojne vsaj štirikrat poskočili v ceni. Meter najslabejše volne te stane dvajset, do trideset kron. Kam pa pridemo. Reci kar hočeš, izmed vsega blaga je še vedno najcenejša svila."

"Tristo zlomkov, sedaj še le vem, zakaj je letos ves imenitnejši ženski svet v svili. Jej, jej, česa vse človek ne slisi in ne izve! Po tem soditi, kar sem čula ravno kar, ima ta preklicana vojska vendar tudi svoje dobre strani. Ko bi je ne bilo, bi se ti danes ne postavljala v svili."

Gospodična mi ni imela več časa odgovoriti. Oči so ji zažarele v nekem sladkem, razburjenju in molče mi je stisnila desnico. Nato je, kakor srna, zdirjala pod košat kostanj okrog katerega se je sukal mlad gospod.

Aha, torej tako! V duhu sem ji ma voščila najboljše zabavo, srčno želeč, da bi bila odslej vsaj že prosta nadležnih znancev.

Ampak za en pouk sem pa le bogatejša. Opazila sem sicer, da je letos videti na ulici mnogo več svile kakor prejšnje čase, a kaj je vzrok temu, nisem znaa. Sedaj vem in to je dobro, ker drugače bi bila morda o eni ali drugi gospe ali gospodični, napravila sicer, tiho: a vendar napačno in še celo krivično sodbo, kar pa Bog varaj!

V takem in podobnem razmišljanju, sem končno srečno dospela pod Rožnik in vstopila v občo znano Čadovo gostilno. Tam sem zaprosila nekoliko kave in hvala Bogu, dobila sem jo pošteno merico.

Oj sladka, rujava tekočina, kako sem se je razveselila, uzrši jo po dolgem času zopet enkrat stati pred seboj. Po dolgem času, pravim, kajti moja mlekarica, ki me je zalagala z mlekom redno več dolgih let, se mi je izneverila po vseh paragrafi. Ta ženska, ki sem toliko stavila na njeno zvestobo, da bi bila brez odloga če treba, ne enkrat nego vsaj trikrat prisegla, da me ne zapusti, če tudi traja vojna še celih deset let, ta ženska pravim, ni rekla ni bele ni črne, ampak se je pred tednom dni kar lepo "po francosko" postavila od mene revice, ki sem od tedaj rada ali nerada, dala slovo sladkemu in okrepujočemu zajutruku.

Ni čuda torej, da sem po tako dolgem postu, zaužila izvrstno kavo z najboljšim tekom...

Kazalec na uri je lezel na pet in ljubilo solnce se je zelo pomikati Rožnik. Poravnala sem račun in se pripravila k odhodu.

Ravno ko sem stopila iz sobe vun na dvorišče, pridrvi v smeri na mesta sem, lepa kočija in obstoji tik pred gostilno. Mimogrede sem opazila, da je izstopil iz kočije neki, srednje velik gospod, a dalje bi me ne bilo zanimalo prav nič več, da se ni ta "bogsigavednik" zaletel k meni in mi molil desnico:

"O servus! Vendar vas enkrat vidim po dolgem času!"

Jaz sem osupnila. A vendar — kje neki sem videla že tega človeka...

"Gospod, opristite! Jaz vas ne poznam!"

"Ne poznate me — o pa vendar! Le škoda, ko ste v časih že tu ali tam izrekli zame dobro besedo, da sem lažje izpečal kak stroj, ali drugo podobno ropotijo."

"Ah, naj, saj res. I kdo bi vas poznal, zlonjka, ko ste tako napredovali. Vi ste 'železni Peter'!"

"I kakopak?"

Bodi omenjeno mimogrede, da je bil železni Peter potnik neke velike železninarske tvrdke na Dunaju. Hodil je po kmetih, ponujal in razpečeval poljedelske stroje in drugo železno orodje. Vstred tega se ga je prijel priimek, 'železni Peter', kar pa mož ni prav nič zameril, nego še celo znečakim zadovoljstvom vzel na znanje.

"Torej, kako vam gre, železni Peter?"

"Hvala za vprašanje, toda žal, pohvaliti se ne morem. Moj zaslužek gre pod nič. Moje zveste, kmet-ske odjemalce je pobrala vojna, ženske se pa itak nič ne razumejo na tako stvar. Da bi prišli že skoro boljši časi!"

"Ampak, ljubi gospod Peter, jaz bi pa sodila, da vam gre vedno boljše. Včasih, kakor se spominjam, ste hodili okrog kmetov peš, sedaj se pa vozite v kočiji."

"Ha, ha, menite da je vozna v kočiji vsled bahavosti? Ravno narobe. Mnogo raje bi hodil peš, kot sem v onih časih, ko so veljali do bri, trdni čevlji k večjemu dvajset

kron. Sedaj me pa stane par za-lepljenih in po večini papirnatih škornjev, šestdeset do sedemdeset kron in vem, da ne bo dolgo, ko bo treba za tako niervredno outev šteti kar celih sto kron. Potem naj se pa drznem v slabem, deževnem vremenu iti par ur od Ljubljane peš, pa se ti napije kakor goba in začne razpadati kar na štiri deile in jaz znan priti lepo bos domov. Res, dragi so izvoščeki, zelo dragi, pa vendar če se peljem, si vseeno več prihranim na čevljih, kakor pa če bi hodil peš."

"O saprot, zopet nekaj novega! Gospod Peter, potem pa le go-reče molite, da bi še dolgo trajala vojska, se boste vsaj dalj časa vozili v kočiji!"

Železni Peter bi bil govoril še na dolgo in široko, toda mene je začel pretresati hlad. Po kratkem posloviu sem odinila, zopet za en pouk bogatejša, nazaj proti mestu.

Potoma sem se domislila mojega pokojnega deda, ko je rekel nekoč, govorec o svojem prijatelju:

"Imel je veliko premoženje, pa zapravil vse, prav vse. Pa kako ne bi, ko je pa ta bahač najel kar konje in kočijo in se vozil okoli."

Ha, kaj bi dejal čestitljivi starina, ko bi se sedaj dvignil iz groba...

Priščel v mesto, zagledam v neki ozki ulici gručo ljudi. Radovedna, se je li morda pripetila ne-sreča, grem bližje.

Pa ni bilo nič hudega. Gruča, obstoječa po večini iz žensk in otrok, se je drenjala, suvala in kregala pred pekarno, v kateri se je razdeljeval in prodajal vojni kruh. Tam službojuči stražnik je skušal vzdržati mir in red in je spuščal le posameznike v pekarijo.

Ne vem, ali naj bi pripisovala svoji nepredvidnosti, da sem zašla preblizu te, suvačje se gruče, ali je to zakrčilo v svoji nerodnosti neki prileten postrežek, skratka: mož je s svojim širokim in težkim stolom tako pritiskal na moje občutljivo kurje oko, da sem začela bolečine in pahnila nerod-neža precej brezobzirno od sebe.

"Oprostite, ne zamerite mi", se je hitel opravičevati. "Od treh naprej že stojim tu. Moral sem potisniti naprej, drugače bom čakal še dve uri, preden pridem na vrsto. Kaj bodo rekli moji lačni otročki, ko me tako dolgo ni s kruhom. Ne zamerite prosim, saj veste, vojska je vojska!"

Na njegovo gostobesedno opravičenje sem ga ošinila molče z jez-nim pogledom, ter jo odkurila — vkljub temu da sem precej šepala — urno in naravnost domov.

Pred hišnimi vrati dohitim našo postrežnico, staričavo ženo, ki je nosila na rokah nekaj, kar je bilo podobno starim, oguljenim vrečam.

"O, Katarina", jo nagovorim kazaje na vreče, "vi pa gotovo nameravate priti kako dobička-nosno obrt."

"Zakaj pa ne! Ne bilo bi napre- no, sedaj so hudi časi", odgovori mi pol v šali, pol resno ženo.

"Sicer pa to niso cele vreče ampak le posamezni kosi od vreč."

"Pa čemu vam bo to?"

Ah, naj vam kar po pravici po- vem. Spodnja krila imam skorv, vsa raztrgana. Da bi si omislila nekaj novih, na to reva seveda ne morem misliti, ker je blago tako neznansko drago. Danes sem pri gospej N. snajila sobna tla. Nje-na kuharica mi je vrгла več takih-le reči za pod noge. Jaz sem si iz-prosila tole in sedaj bom hvala Bogu, vsaj nekoliko popravila mo-ja razcefrana krila. Lepo sicer ni, ampak zalego bo pa le. Kaj pa mi-slite, sedaj je vojska!"

"Bravo Katarina, le dobro zakr-pajte! Vi ste pač varčna in razum-na ženska, ki si zna pomagati v sili", ji rečem smehljaje ter odhit-im skozi vežo in po stopnjicah v svojo sobo.

Hišnik, ki stanuje ravno naspro-ti moje sobe, je sedel na pragu. Ves sključen je tiščal med kole-m škorenj, na katerem je bilo le s-težavo še zapaziti sledove nekda-njih podplator. Z desnice je grabil, ogromne klešče, v levici je pa stis-kal tenko, železno žico ter straho-vito stokal in klet.

Sklonom se k njemu:

"Za božjo voljo, hišnik, kaj ven-dar delate! Na prvi prvi sem misli-la, da ste nocoj piskrovez, ali ka-ko vidim, ste celo 'čevljevez'."

Od kodaj pa se razumete na to najnovejšo obrt?"

Hišnik vnovič krepko zakolne, odloži klešče ter potegne z uma-zano roko po potnem čelu.

"Najnovejša obrt — ha, ha, le ne norčujte se preveč! Če bo še kaj časa trajala vojna, se bomo morali s to obrtjo seznaniti vsi."

Menite li, da sem se rad lotil teh škarjov? Toda sila kolo lomi. Čevlji so raztrgani, čevljarjev ni, pod-plator se manj, kaj mi je kazalo, drugega, kakor da si pomagam sam, kakor vem in znam. Kar ta-kole bom preluknjaj rob podpla-tov in gornjih delov, potem pa z žico trdno skupaj zvezal. En čas bo že držalo."

"Hišnik, vi ste mojster", sem ga pohvalila na kratko in da bi ga ne motila pri njegovem, trudapol-nem delu, sem se zaprla v svojo sobo.

Vseda sem se k mizi in podprši glavo ob desni komolec, začela pre-mišljati današnje doživljanje.

Ti prečudni, zagonezni svet. Bog te razumi...

Zato ker je vojska, jedo eni tor-te in zato ker je vojska se drena-ju drugi po cele ure pred prodaj-alno, da dobe kosček trdega, voj-nega kruhka. Ker je vojska, se o-blačijo nekatere ženske v svilo, dočim druge, zato ker je vojska, šivajo na svoja raztrgana krila kr-pa starih vreč. In ker je vojska, se vozi ta v kočiji, med tem ko oni, zato ker je vojska seveda, veže z žico svoje raztrgane škarpe!

In če vprašam tega ali onega, za-kaj je tako in ne drugače, pa ti malomarno skomizgne z rameni in reče v nekam čisto flegmatičnem tonu:

"I nu, kaj hočeš! To je vse za-to, ker je vojska!"

Kako bo?

V Parizu živeči dopisnik lista "The Chicago Daily News", Paul Scott Mowrer je priobčil te dni v svojem listu nekaj zanimi-vih satiričnih proroških vojnih no-vic, katere bomo morda čitali L. 1996, ali čez 30 let, če bo sedanja vojna trajala še toliko časa.

To satiro je označil dopisnik posnel iz francoskega vojskega lista "Le Diable au Cor", katerega izdaja v francoskih strelskih jarkih neki francoski oddelek al-pinskih strelcev.

Te novice bode morda priobčil največji francoski dnevnik "Le Matin" v Parizu 10. novembra L. 1946 v sledečih odstavkih:

"Po 32 let trajajoči evropski vojni je socialdemokraciji cen-tralni odsek zopet izrekel svojo vdanost visoki cesarski vladi (menda nemški?) in je stavil vso odgovornost te vojne na Belgijo."

Vsled odloka vrhovnega armad-nega poveljnika se dovoljuje vse-mu vojaštvu nositi na svojih sukn-jah 40 centimetrov daljše roka-ve. To se je odredilo, da bodo vo-jaki lahko našli na iste vse pri-že glede službovanja. (Sedaj pri-šije sleherni vojak vsakega pol leta pol leta kosček barvanega traka na svoj levi rokav; za vsa-ko rano pa en križ na desni ro-kav.)

Doznalo se je, da ne zna veči-na mlajših vojaških novincev ne čitati, ne pisati, vsled tega je iz-dalo vojno ministrstvo ukaz, da se morajo vsi vojni podučni tečaji v strelskih jarkih.

Ker so sovražne bombe potopi-le zopet 3 nadaljne potniške pa-riške, last Združenih držav, je po-slal predsednik Roosevelt, prav-kašni naslednik Mr. Hughesa — cesarju Viljemu ponovno protest-no noto, na katero še ni dobil od-govora. Številka note je 2678.

Da se zamore uporabiti vse življenske sile naroda, je vlada nedavno ustanovila kor prostovoljcev — brez nog.

Predsednik republike (franco-ske) je nedavno v navzočnosti množice ljudstva izročil temu eli-te-koru na trgu Esplanades des Invalides krasno narodno zasta-vo.

M. Honnorat, državni poslanec, ki je še leta 1916 sestavil zakon-ski načrt, da bi se v poletnem ča-su pomaknilo čas za 1 uro naprej, je izdal sedaj nov predlog za po-polno odpravo mesecev december, januar in februar. Te mesece se bo odpravilo vsled tega, ker se v tem času porabi preveč kuriva.

Na Grškem se splošno govori o odstopu Venizelosa I. Neki go-tovi Konstantin, ki je živel več kot 30 let v Aix les Bains v ne-ki meblinari hiši — je dospel te dni v Solun z večjim oddelkom upornih republikancev.

Minuli petek je izvršila naša zračna flotila, broječo 10.000 ae-roplanov drzen napad na sovra-žnika pod poveljstvom generala Navarre. Naši letalci so z harpu-ni zajeli neko kavalerijsko divi-zijo blizu Schlestadta. S temi har-puni (ostvami) so promestili vse močviro, konje in proviant v Puy de Dome.

Komisariat je preskrbel vsa-kega vojaka z takozvanimi švi-carskim armadnim nožem. Ta nož sestoji iz 8 klinj v različni veli-kosti, vsebuje tudi žago, sveder, klavido, pedometer, avtomatično tehtnico in aparat za polivalno kopel.

Včeraj je bila dograjena druga podmorska železniška proga med Cherbourgom in New Yorkom.

Pariški komisariat je določil, da naj se pošlje vsled pomanjka-nja mesa v Pariz sleherni dan 12 vagonov podgan, katerih je v strelskih jarkih v izobilju. Priča-kuje se, da bodo sedaj to meso tudi po vseh pariških hotelih in restavrantih uvedli, ker drugega mesa sploh ni več na trgu.

Novi oblegovalni top pri Butte-Montmartre izdelan iz bronu, zaplenjenega pri Verdunu, je pri-šel včeraj uspešno obstrlejevati mesto Essen.

Ta top, ki tehta 100.000 ton, lahko izstreli 4000 kg. težko kro-glo v daljavo 8 kilometrov. Mo-štvo uslužbeno pri tem topu je popolnoma oglušilo in znorelo te-kom 24 ur.

M. N. Durand, član Narodne zdravniške akademije poroča, da je v Južni Franciji popolnoma zmanjkalo Francozov, coltskega, francoskega in latinskega plemen-a; sedaj tvorijo ondnotno prebi-valstvo le afriški zamorci."

Širom Amerike.

Tekom prvega leta, kar obstoji kompenzacijska postava za državo Colorado bilo je izplačanih po po-ročilu industrialne komisije da-lavcem za poškodbe svota 540 ti-soč dolarjev. Prej je znašel znesek, ki se je izplačal delavcem po dol-gotrajnih tožbah, \$220.000.

Državna legislatura v Spring-field, Ill., se bo bavila z jednim glavnim vprašanj, namreč glede državne prohibicije, ki naj se pred loži volilecem države Illinois v gla-sovanje leta 1918.

"Suhači" trdijo, da imajo pet glasov večine v senatu, "mokri" pa pravijo, da imajo deset glasov večine v poslanski zbornici.

Cedar Rapids, Iowa. — Tovar-ne Quaker Co. so vsled stavke za-prli. Nad 700 delavcev in delavk šlo je na stavko. Stavkarji izro-čili so sedaj svoje zahteve družbi, ki pa ni hotela ugoditi. 400 delav-cev, ki so še ostali na delu, je družba za časa pogajanj odpusti-la od dela.

George Callarno, načelnik dr-žavnega urada za mestno računo-vodstvo, poroča v svojem letnem poročilu, da dolgovi 868 mest v državi Iowa vsled prohibicije gro-zno rastejo. Ti dolgovi dosegajo se-daj skupno svoto \$21.591.587, za \$1.473.505 več kakor leta 1915. — Vrednost posestva mest pa znaša \$424.932.705.

Dubuque, Iowa. — Vsled pona-rejanja denarja zaprl so nekega Polonskega in Boloviča.

NAŠI ZASTOPNIKI.

kateri so pooblašeni pobirati naro-čnine za "Glas Naroda" in knjige, ka-ko tudi za vse druge v našo stroko spadajoče posle.

Jonny Lind, Ark. in okolice: Mihail Obrat.

San Francisco, Cal.: Jakob Lovša.

Danver, Colo.: Frank Strabec.

Leadville, Colo.: Jerry Jamnik.

Pueblo, Colo.: Peter Outig, Frank Janesch in John Germ.

Salt Lake, Colo. in okolice: Louis Castello.

Clinton, Ind.: Lambert Bolmar.

Indianapolis, Ind.: Alois Rodman.

Woodward, Ia. in okolice: Lukas Podgornec.

Aurora, Ill.: Jernej B. Verbič.

Chicago, Ill.: Frank Jurjovec.

Deora, Ill.: Dan Sadovnik.

Joli, Ill.: Frank Laurich, John Zalelet in Frank Bambach.

La Salle, Ill.: Mat. Kohn.

Nokomis, Ill. in okolice: Math. Galschek.

Eveloth, Minn.: Jurij Kotar.

Gilbert, Minn. in okolice: L. Vesel.

Hibbing, Minn.: Ivan Poude.

Kittsville, Minn. in okolice: Jos. Adamich.

Newnash, Minn.: Geo. Mauris.

New Duluth, Minn.: John Jeri.

Virginia, Minn.: Frank Horvath.

St. Louis, Mo.: Mike Graber.

Mela, Mont.: Gregor Zobe.

Great Falls, Mont.: Math.

Windup, Mont.: Tomaž Pavla.

Dawson, N. Mex.: Mike Krivic.

Gowanda, N. Y.: Karl Sternik.

Little Falls, N. Y.: Frank Gregorik.

Barborton, O. in okolice: Math.

Kramer in Louis Balant.

Bridgeport, O.: Frank Hočeva.

Collinswood, O.: Math. Slapnik.

Cleveland, Ohio: Frank Sakar.

Marinich, Chas. Karlinger, Jakob Resnik, John Prostor in Frank Meh.

Lorain, O. in okolice: J. Kumač.

Niles, Ohio: Frank Kogorik.

Youngstown, O.: Ant. Kikelj.

Oregon City, Oreg.: M. Jasna.

Allegheny, Pa.: M. Klarich.

Ambridge, Pa.: Frank Jack.

Bessemer, Pa.: Louis Hirsh.

Bridgeville, Pa.: Rudolf Pletersek.

Bradock, Pa.: Ivan Germ.

Burdine, Pa. in okolice: John Demšar.

Columburg, Pa.: John Koklica.

SLOVENSKO

podp. društvo

svete Barbare

ZA ZEDINJENE DRŽAVE SEVERNE AMERIKE

Sede: FOREST CITY, PA.

Incorporirano dne 21. januarja 1902 v državi Pennsylvaniji.

GLAVNI URAĐNIKI:

Predsednik: F. S. TAUCHER, 674 Ashby Ave., Rock Springs, Wyo.
Podpredsednik: JAKOB DOLENC, box 181, Broughton, Pa.
Tajnik: FRANK PAVLOVIČ, box 647, Forest City, Pa.
Pomočnik tajnika: AVUGUST GOSTIŠA, box 310, Forest City, Pa.
Blaginjak: JOSIP MARINČIČ, 5805 St. Clair Ave., Cleveland, Ohio.
Zaupnik:

NADZORNI ODBOR:

Predsednik nadz. odbora: JOSIP PETERNEL, box 95, Willolk, Pa.
1. nadzornik: JERNEJ HAFNER, box 95, Federal, Pa.
2. nadzornik: IVAN GROBELJ, 885 E. 137th St., Cleveland, Ohio.

POROTNI ODBOR:

Predsednik porot. odbora: MARTIN OBREŽAN, box 72, E. Mineral, Kans.
1. porotnik: FRANK TEROPČIČ, R. F. D. No. 3, box 146, Fort Smith, Ark.
2. porotnik: JOSIP GOLOB, 1916 So. 14th St., Springfield, Ill.

VRHOVNI ZDRAVNIK:

Dr. JOSIP V. GRAHEK, 843 E. Ohio St., Pittsburgh, Pa.

Uradno glasilo: "GLAS NARODA", 82 Cortlandt St., New York, N. Y.

Členjena društva, oziroma njih uradniki so naprošeni pošiljati vse dopise direktno na glavnega tajnika in nikakor drugega. Denar naj se plačuje edino potom poštne, ekspresne ali bančne denarnih nakaznic, nikakor pa ne potom privatnih čekov, na naslov: Frank Pavlovič and Farmers & Miners National Bank, Forest City, Pa.

V slučaju, da opazijo društveni tajniki pri poročilih glavnega tajnika kakve pomanjkljivosti, naj to nenudoma naznanijo uradu glavn. tajnika, da se samore napako popravi.

Štefan Nemanja I.

srbski veliki župan.

Zgodovinska slika. Fr. Jaroslav.

Slovnanom je treba, da skrbno izprašujejo in spoznavajo slavna dela svojih prednikov, da se v njih ogledujejo ter da vidijo, kaj je treba storiti tudi njim, da predstavijo Slovnanstvo, da ga povisajo do one stopnje sile in razvitka, na kateri je že stalo pod nekdanjimi svojimi vladarji.

V srbski zgodovini na primer nahajamo mnogo odličnikov, ki so s svojimi deli pridobili in zapustili večno slavo sebi in svojemu narodu. Zlasti v vladarskem domu Nemanjićev nahajamo znamenite vladarje, ki so s svojimi deli proslavili sebe, narod pa povzdignili in ocvrstili. Eden najznamenitejših vladarjev ter rodovine je bil sam Štefan Nemanja I., ki je osnoval to rodovino. Njegova dela po svoji važnosti za srbski narod se morejo vspeoredovati z deli najznamenitejših vladarjev. Kar je Nemanja Karol Silni ali Henrik I. in Angležem Alfred Silni, to je Srhom Štefan Nemanja I., veliki župan.

Zelo žalostne so bile okoliščine srbskega naroda pred Nemanjem. Srbi, razdeljeni v mnoge male oblasti, so imeli mnogo poglavarjev; ali ni eden izmed njih ni bil vsem glava; ne eden ni bil vsem vrhovni gospodar. Njegove razne sile niso mogle storiti nič velikega. Srbi takrat niso bili toliko močni, da bi se bili mogli ubraniti splošnim neprijateljem. Grki z ene, Mađjari z druge, Benečani s tretje in Bolgari s četrte strani so neprenehoma napadali Srbe, ki so se nahajali, dejal bi, med štirimi ognji. Vsi ti sosedje so imeli velik vpliv kdajpakdaj na srbski narod in kdajpakdaj na nekatere srbske oblasti. Zlasti veliko škodo so delali srbskemu narodu Bolgari in Grki s svojimi spletkami in s svojim vzajemnim postopanjem. Oni, kadar so dospeli do nadmoči, so pehali in zamajavali po svoji volji srbske vladarje in podkupovali v srbskem narodu upore sebi na korist. Srhom pa v pogubo. Polnih petsto let (od 640 do 1144) so preživeli Srbi v vednih notranjih borbah. Ves ta čas, v nepretrganem odbijanju tuje nadoblasti, katere je hotela Srbe brezpogojno podvreči sebi, so bili Srbi razdrobljeni na več oblastnih brez občne vrhovne vlade. V tem času so se poklozili kdajpakdaj poedinčni znameniti vladarji, ki so podvrgli več srbskih oblastnih svojih vrhovni oblasti, ki so razvili dovoljno moč proti splošnim neprijateljem in proti notranjim nezadovoljnikom in ki so delovali na to, da spojijo vso Srbijo v eno celoto in ustanovijo veliko srbsko državo. Ali deca takih vladarjev je delila oblastnijo med sebe, katere je oca spojil s krvavim znojem v eno, in tako po večkratnem poskusu, da z njihovo pomočjo, pa na škodo povzdignejo eno veliko in močno

srbsko državo, so ostali Srbi raztrgani na več malih oblastnih, ostali so vedno neznatni in slabi.

V takem žalostnem, raztrganem stanju so bili Srbi dolgo časa, vse do onda, ko je prevzel vladno nad srbskim narodom Štefan Nemanja I. On se je narodil v Ribnici, v Zeti nad Podgorico blizu starega grada Duktje leta 1113. Zbog neke velike vstaje, katere se je vzdignila v Srbiji, v Duklji, Travuniji in Dalmaciji, je bil primoran Nemanja oca pobegniti iz svoje zemlje in odšel v Dukljo in tu v dukljanski oblasti se mu je narodil sin Štefan. V teh pokrajinah je vladala takrat manihejska herezija in zato je bil Nemanja krščen po obredu te herezije. Ko je pa odrasel in se je povznil k svojemu očetu v njegovo stolno mesto, je bil sredi srbske zemlje krščen drugičkrat po obredu pravoslavne cerkve in od pravoslavne arhijereje. Nemanja je bil takrat star 30 let.

Nemanja je imel tri brate, med katerimi je bil on najmlajši, pa je svoje brate prezeal s telesnimi in duševnimi lastnostmi. Po očetovi smrti razdelijo bratje zapuščeno jim oblastnijo. Nemanja prejme sredino oblastnijo. Nemanjevi bratje so kmalu spoznali, da jih Štefan presoja v vseh stvareh, torej so jeli bati se ga, in prav zato tudi so ga deli v sredino, da bi se mu mogli lažje braniti. Še bolj pa so se prestrašili, ko je Nemanja postal prijatelj grškega cesarja Manuela Komnena, ki je že dal časa želel videti in poznati Štefana, čegar ime je že takrat slovelo daleč na okrog. Ko je Nemanja prišel k grškemu kralju, sprejel ga je prijateljski, poljubil ga in dal mu na dar Glubočico, tako, da ostane imetek njegovi rodovini. Nemanja se je s tem utrdil v svoji očetinosti, ali njegovi bratje, plašljivi okolo sebe pogledujoč, so mu stregli po življenju.

Nemanja je bil vrlo pobožen in je zgodaj začel zidati cerkve in samostane ter jih obdaroval z raznimi predpravkami. Bratom ni bilo to po volji, da je Nemanja tako začel razprostrirati svojo oblast, torej so prišli k njemu in mu očitali: "Zakaj zidaš cerkve in samostane, pa se z nami o tem ne dogovarjaš?" A Nemanja jih zavrne: "Bratje, čemu mi oponašate? Kar delam, delam za slavo božjo, in če je dobro, naj je meni dobro, ako je pa napačno, naj je meni napačno." Bratje niso bili zadovoljni s takim odgovorom, potuhnjeno odidejo ter se pogovarjajo, da Nemanjo pogubijo. Bali pa so se očitno pogubiti ga, ker narod je jako ljubil Nemanjo zaradi njegove krasote, dobrote, pobožnosti in junaštva, torej so ga skrivaj pograbili in vrgli v neko jamo. Nemanja v jami ni poginil, nego se je rešil, povrnil med svoj narod, osvojil svoje in svojih bratov pokrajine, nje pa poginjal.

Nemanjevi bratje, pregnani iz svojih oblastnih, so odšli k Grkom, tako po večkratnem poskusu, da z njihovo pomočjo, pa na škodo povzdignejo eno veliko in močno

mlajšega brata in nazaj prisvoje izgubljene pokrajine ter da Nemanji iztrgajo iz rok vso oblast, katero je imel nad srbskim narodom. Nemanja zbere svoje Srbe in vojski se srečata pri Zvečanu. Naslednje jutro se udarita vojski. Nemanja pobije svoje neprijatelje, mnogo jih je obležalo, ostali so se pa razbegnili. Na tem begu se je zadel en Nemanjev brat, za ostala se pa ne ve, kaj se je z njimi zgodilo; prejkone sta se podvrgla oblasti svojega najmlajšega, ali najzvrstnejšega brata.

Od tedaj je začel Nemanja resno skrbeti o tem, da vse srbske zemlje, kolikor je mogel, v edinstvo obdrži, da vse spoji v eno državo, katero je na vsak način želel utrditi, razprostraniti in okrepiti. On je zgodaj začel udarjati na grške zemlje, v katerih so Srbi živeli, in na one zemlje, katere so se razprostirale ob Jadranskem morju. Takrat je Nemanja še nekaj priznaval grško oblast nad seboj, ali že takrat so Grki začeli spoznavati, da je Nemanja človek nemiren in nesitega duha, da se okrepjuje. Grški car Manuel je imel mnogo bojev z Mađjari in Nemanja je takrat navadno miroval, ali je celo tudi pomagal s svojo vojsko Grkom. Ko pa Manuel umre, se proglasi Nemanja za samostalnega vladarja srbski zemlji in začne vojno z Grki, v kateri osvoji, nekaj pa tudi razruši različna mesta. Potem se obrne na primorsko stran, na Dalmacijo, in tudi tudi si veliko prisvoji, na primer Bar, Skader. Nemanja je takrat silno razprostril svojo državo na vse strani, ko pa 1169. leta tudi Bosno osvoji, slusale so vse srbske zemlje Nemanjo. Srbska država se je takrat razprostirala od Donave, Save in Jadranskega morja globoko v Albanijo in Makedonijo.

Od tedaj se pričeli Srbi zavzemati na iztoku Evrope znamenit položaj, ki je jim od davnej pripadal in katerega so znali porabiti v svojo korist. Srbi, razcepljeni na mnoge oblasti, niso imeli svoje vrhovne glave, so morali slušati in podložni biti sedaj eni, sedaj drugi sosedni državi, ali one države, katere so državale in varovale nekako samostalnost, so bile večidel neznane; stanovniki so se odlikovali s edinim junaštvom, s katerim so napadali svoje sosedne in s katerim so se branili tujih napadov. Nemanja je položil trdne osnove, na katerih je mogel razviti močni državni život.

Nemanja je posebnost obrnil svoj pogled na razprostranje pravoslavne vere. Odstopivši od manihejske herezije, je skrbel na vso moč zase in za svoje podložne, da postanejo vredni sinovi pravoslavne cerkve. Ko mu je nekoč potožila hči nekega srbskega velikaša, da je njen mož heretik in da ona tega ni vedela, ko se mu je bila udala in da ona ne more s tem brezbožnikom živeti ter ga prosi, naj uniči neprijatelje svete cerkve, pelje Nemanja to tožilico pred zbrano duhovsko in svetno gospodo, očita pričujočim velikašem herezijske nauke, zapali vse herezijske knjige, odvzame vse imetke heretikom ter ga razdeli sirotinim cerkvam in samostanom.

Nemanja je bil star skoraj 46 let, ko je 1158. leta postal veliki župan in začel vladati srbsko državo. Njegova srečna vlada je trpela polnih 37 let. Nemanja je bil tedaj zelo star in v svojem življenju je učal dokaj veselja. Država mu je bila velika, močna in utrjena proti zunanjim in notranjim neprijateljem, srbski narod je bil zadovoljen in slavno znan sosedom in tujim narodom, in razen tega je imel Nemanja tri krasne sine: Štefana, Vuka in Rastka, katere je sam skrbno izrejal, od katerih je v svoji sivi starosti dočkal mnogo veselja, katerim je mogel z zaupanjem zapustiti svoj narod, nedavno osvobojen tujega gospodstva, od katerih je mogel upati, da bodo varovali in branili sebi ustanovljeno mlado državo, da svoje žile globlje spuсти, da si opomore in se ojači.

Najmlajši sin se je narodil Nemanji 1169. leta; njemu je bilo ime Rastko. On se je odlikoval od bratov s posebno pobožnostjo, njemu, še nedozorelemu mladeniču, je bila največja tolažba prebrati sveto pismo. Lepa rast, telesna krasota, dušna dobrota in prirojena krotkost, to so bile one lastnosti, s katerimi je Bog obdaril mladega Rastka: L. 1188. dojdejo s sv. Gore neki menihi k Nemanji, kojega glas je prodiral do svetogorske stene. Rastko je bil star 17 let. Vedoželjni mladenič se je razgovorjal

s starogorskimi starci o raznih predmetih in mladenič skleni zavestiti dom svojega očeta in vse radosti, pa iskati zadovoljnosti in tolažbe svojemu mlademu sreč v sveti samotni otoški gori. Kar je sklenil, to je storil. Odšel je na sv. Goro, odkoder ga nikakor niso mogli povrniti ljudje, aktere je oče pošiljal, da ga pripeljejo domov. Mladi Rastko, vamenivši srebrni, z zlatom okrašen oklep s črno meniško haljo, lepoperno pokrivalo s kapuco, bojno kopje in meč s črnim molekom, imenuje se Sava. Nemanja je bil takrat 70 let star, pa je čutil v sebi še dosti moči, da svojo veliko in razprostranjeno državo vlada in mečil je, da mu je še dolžnost, da ne zapušta svoje mlade države, dokler ga ne zapusti moč, kajti čim dalje je državo vladal, tem krepkejša je postajala.

Nekaj let pozneje začne Nemanja slabeti. Imel je že okoli 80 let. Sinovi so mu bili odrasli, on je že polnih 37 let vladal srbski narod. Zazeli pokoja. Vgled njegovega pobožnega sina mu plava pred očmi kakor vzor in zato zbere okolo sebe svoje cerkvene in svetne velikaše, pozove v zbor oba svoja sina, sede na prestol in začne govoriti tako-le:

"Duhovni in vi ostali moji ljubecni bratje! Vediti, da sem še kot mladenič hrepenel po Gospodovi službi, pa Gospod mi tega dosedaj ni dovolil. A sedaj je napočil čas, da se izpolnijo po božji milosti moje davne želje. Svojo državo zapuščam sinu, ki ostane med vami namojem prestolu."

Nato je stopil s prestola in ga prepustil s svojim blagoslovom starejšemu sinu Štefanu, mlajšemu sinu Vuku pa odločil srbsko oblastnijo Zeto, da jo vlada kot veliki knez, toda s poslušnostjo svojem starejšemu bratu. Obe ma je govoril tako-le:

"Sinova, ne pozabita mojega zakona in v srcu hranita moje besede. Če to storita, imela bodeta dolgo življenje v idva in vajina država. Delita milostine in brani ta vero; oboje zapuščata v svoje sree, pa bodeta srečna. Ne mislita nič hudega ne pred Bogom, ne pred ljudmi, udajta se z vsem srcem Bogu in ne prevzetujta svojjo modrostjo. Karkoli delata, delajta prav in nikdar ne zapustita pravega pota. Išcita modrosti, ona nosi v desnici dolgo življenje, v levici pa bogastvo in dolgo slavo; iz njenih ust izhaja pravica, na jeziku ji je zakon in milost, njena pota so pota dobrote in kdor hodi po njih, pride do miru."

Potem jima je zapovedal:

"Ljubita se, ne imejta med seboj nikake zlobe. Temu-le starejšemu, posajenemu na prestol od Boga in od mene, ti mlajši bodi pokoren, ti starejši, vladar države, ne žali svojega brata! Ako me poslušata, madejajta se na zemlji blaga, ako me ne poslušata, pogineta od orožja. Mir bodi z vama, sinova moja, in duh božji naj povčiva nad vama; naj vaju krepil in brani vsakega neprijatelja, ki se vidi in ki se ne vidi, in naj vaju napeljuje na pot miru. Mir bodi tudi z vami, velikaši in boljarji moji, in z vami, mladeniči. Mir bodi z vami vsemi, čeda Kristova, katere mi je od Boga dana in katero sem ohranil. Prosim vas, moji ljubecni otroci, prenočite v ubožni, stari in mladi, ohranite moj nauk, nauk svojega očeta, bojte se Boga, spoštujte vladarja, zidajte cerkve in molite v njih. Slušajte vladike, častite duhovnike, bodite pozni pred menihi, da prosijo Boga za vas. Varajte med seboj pravico in ljubezen, ne pozabite deliti milostine, pa bode z vami in nad vami blagodar našega Gospoda Jezusa Kristusa in ljubezen Boga Očeta."

Vsi, ki so bili zbrani okoli Nemanje, so plakali kakor mala deca, vsi so bili silno ginjeni; vsi so bili žalostni, da se poslavljajo od svojega vladarja in od svojega narodnega očeta. Vsi so to čutili, da v Nemanji izgube svojega gospoda, tolažnika, očeta, pastirja, dobrotnika in varuha.

Nemanja po tem govoru veli vladiki Kalniku: "Prostopi in stori, česar te prosim!" In da se ostrči po meniško in dobi ime Simeon.

To se je dogodilo dne 25. marca leta 1195. Nemanja je bil takrat star 82 let.

Izročivši vladno nad srbskim narodom svojem sinu Štefanu, odšel je Nemanja v samostan Studenico, kateri je bil sezidal na svoje stroške. V Studenici je kakor menih preživel dve leti. Nato razdeli svojo najmlajšega sina, meniha Sava, ki je živel na sv. Gori. Pokliče k sebi svoja si-

nova, ki dojdeta iz oblastnih, ter ju drugič blagoslovi.

Nemanja se obrne na sv. Goro 8. oktobra 1.1198 in dojde tja 2. novembra. Na sv. Gori je preživel leto in nekaj mesecev in je sezidal glavni samostan "srbsko lavro Hilendar", ki še dandanes diči sv. Goro. 7. februarja prične slab prihajati, pokliče k sebi svojega sina Sava, ki je bil od te ure neprenehoma pri svojem starem in slabem očetu. Šest dni Nemanja ni jedel ni pil in se vsak dan ohajal. 12. februarja tako oslabi, da je Sava menil, da še tisti dan ugasne, in zato ga poprosi, naj sedaj na koncu svojega življenja blagoslovi svoja sinova, ki sta ostala v Srbiji. In on usliši prošnjo svojega otroka, pozdigne roki k nebu in plakajoč začne govoriti: "Sveta Trojica, Bog naš, slavim te in blagosavljam in prosim te! Tretjokrat dajem svoj blagoslov svojima sinovima. Gospod, obvari in pokrepi ju, in vse, ki bodo vladali srbski narod. Pomoč presvete Bogorodice, in moje prošnje naj bodo vekomaj z njima. Ona naj varujeta moje zapovedi, naj izpolnjujeta božje zapovedi, naj se ljubita med seboj in naj bodeta blagoslovljena, drugače naj ju uniči srd Gospodov."

Sava je varoval svojega očeta celo noč od 12. do 13. februarja. Nemanja zaspi okolo polnoči, in ko so v jutru menihi začeli peti juternice, njemu zažari lice, povzdigne oči k nebu in vzkliče: "Hvalite Boga vsi sveti njegovi, hvalite in povečujte ga!" Sava ga popraša: "Oče, kaj je?" Nemanja pogleda svojega sina in zopet veli: "Hvalite in povečujte ga!" To izreši ugasne.

Nemanja je storil za srbski narod več, kakor vsi srbski vladarji pred njim za 500 let. On je osvobodil Srbe tujega gospodstva, ustrojil srbsko državo, zedinil srbske oblasti v eno celoto, razprostranil svojo oblast na daleko, pokazal srbskemu narodu pot k slavi in po tem potu ga je srečno vodil polnih 37 let. On je Srbe utrdil v pravoslavni veri, učec svojo deca nje naukov. Sam je na svojem dvoru odgojeval mladeniče odličnih roditeljev, sezidal je mnogo cerkev in samostanov, ustanovil pobožne zadušbine, katerih so se nekatere ohranile do danes. Nemanja je bil srbskemu narodu zares oca, gospodar in

hranitelj. Srbi so vedeli in čutili to tudi takrat in čutijo še dandanes. Pravoslavna cerkev je priznala Nemanjo za božjega izvoljenca. Njegov spomin se slavi v pravoslavni cerkvi 13. februarja. Nemanja spominja Srbe svetle preloosti njih narodnega življenja.

Nemanja so zagroblili hilendarski menihi z veliko svečanostjo 19. februarja leta 1200. Osem let pozneje poprosita Štefan in Vuk, sinova Nemanjeva, Sava, svojega brata, naj iz Hilendarja prenese očetove ostanke v Srbijo. Sava usliši prošnjo svojih bratov in prinese Nemanjeve ostanke iz Hilendarja v Srbijo, kjer jih zagrebe z veliko narodno svečanostjo v samostanu Studenici leta 1208.

PADANJE PRISELJEVANJA.

Letno poročilo naseljeniškega urada izkazuje, da je padlo priseljevanje v Zedinjene države odkar je izbruhnila vojna, popredno za milijon na leto. V poslovnem letu, ki se je končalo 30. junija 1916, se je izkreato v Zedinjenih državah 298,826 naseljenec, leto pred tem pa 326.700.

V zadnjem letu miru, ki se je zaključilo s 30. junijem 1914, se je priselilo 1,218,480 Evropejcev. Skupno število oseb, ki so se izkreato v pretečenem fiskalnem letu, je znašalo 366,748, ampak med temi jih je bilo 67,922, ki se niso prišli naseliti.

Zavrnenih je bilo 18,867 priseljenec, to je 4.9 odstotkov. Razun tega je bilo zadnje leto 2781 tujcev v deželi aretiranih in izgnanih.

Medtem ko je fiskalnega leta 1915 — 16 prišlo 366,784 inozemcev v Ameriko, se jih je odto 240,807 vrnilo v Evropo. Čisti prirastek našega prebivalstva vsled priseljevanja znaša torej — 125,941 oseb.

Če ima človek uplívne prijatelje.

Nekdanji duhoven in pridigar v Michigan City, Ind. je bil obsojen v ječo, ker je umoril svojo ženo. Govoril mu je te dni dovolil, da v civilni obleki obišče svoje prijatelje in znanee in da se po končanem obisku vrne v ječo. Na obisk je odšel, ne da bi ga spremljala straža.

On zdaj zasluži veliko več denarja in je zmožen stalno delati.

Mi smo ravnokar prejeli pismo iz države Arizona, kjer naš rojak hvali **REMO** do nebes. On piše takole:

"Jaz sem svoj čas zaslužil lep denar, dokler me niso mokri prostori v jamah spravili skoro v grob. Vjel sem revmatizem. Imel sem grozne bolečine v ramah, nogah in bokih. Kasneje so se bolečine tako pomnožile, da nisem več mogel nadaljevati svojega dela in zaslužiti vsakdanjega kruha. Enkrat sem pa slučajno opazil oglas **REMO PROTIPROTINSKO ŽLIČNO ZDRAVILLO**. Žrtvoval sem svojih zadnjih pet dolarjev ter naročil popolno zdravljenje in vse porabil." Pozneje je pa pisal, da zopet dela v jamah toda brez revmatizma. To čudovito zdravilo **REMO PROTIPROTINSKO ŽLIČNO ZDRAVILLO** je odstranilo revmatizem in danes zasluži mnogo več, kot kdaj prej.

Ena steklenica **REMO** je \$1.00, tri steklenice \$2.80, šest steklenic popolno zdravljenje \$5.00 s poštino vred. Pošljite svoje naročilo na sledeči naslov:

CROWN PHARMACY OF CLEVELAND

2812 E. 79th St., Cleveland, Ohio.
Seveda, smete nam zaupati kakršnokoli težavo. **PIŠITE.**

Listnica upravnistva.

J. O., Marion, Ala. — List se Vam bo pošiljal še vnaprej, za naročnino bomo počakali. Stenski koledar smo Vam tudi poslali. — Ako želite naslov J. K., naznanite nam njegov prejšnji naslov, ker se nahaja v Mississippi. — Ako želite pojasnilo glede denarne pošiljave, naznanite nam številko potrdila, zato pa ima vsako potrdilo svojo številko. — Kadar se preselite, naznanite stari pošti svoje novi naslov, pa se vsa pisma in pošiljave pošljejo za Vami.

REŠIMO SLOVENSKI NAROD LAKOTE!

VPOŠTEVAJTE.

- Ako želite izvedeti za naslov svojih sorodnikov, prijateljev, znancev, itd.
Ako želite prodati posestvo, hišo, trgovino itd.
Ako želite objaviti krst, ženitev, žalostinko itd.
Ako želite dobiti delavce ali delo za seba.
Ako želite objaviti društvene naznanila

RABITE VSELEJ

"GLAS NARODA"

"Glas Naroda" dobite v vsaki slovenski naselbini; v vsakem mestu, v vsakem trgu in v vsaki mali vasi v Zedinjenih državah, kakor tudi v Canadi itd.

"Glas Naroda" je najpriljubljenejši in najboljši razširjeni slovenski list na svetu.

"Glas Naroda" je razposlan na leto v štiri in pol milijone (4,500.000) itizih in je torej najboljšje sredstvo za oglaševanje.

Cene oglasom so sledeče:

Trikratno iskanje sorodnika ali prijatelja stane....	\$1.00
Enkratna objava prodaje posestva, hiše, lota itd. stane	\$1.00
Enkratno iskanje delavcev stane	\$1.00
Enkratno iskanje dela stane.....	\$0.30
Enkratna objava ženitne ponudbe, žalostinke ali kaj enakega stane	\$1.00
Enkratno društveno naznanilo stane	\$0.50

Slovenskim trgovcem naredimo posebno ugodne cene pri stalnih oglasih.

Z naročilom je potrebno poslati vsaj tudi denar. Naslovite na:

"GLAS NARODA"

82 Cortlandt Street,

New York, N. Y.

Opomba: Rojaki, vpoštevajte naše geslo, da ne sprejmemo oglasov, ako jih spoznamo za dvomljive in s tem varujemo naše naročnike pred raznimi sleparji, katerih je vsepovsod dovolj. Zaeno pa svetujemo vsem rojakom kadar kaj kupujejo ali pa naročajo, da se prepričajo če je oglas v našem listu in ako ga ne opazijo, naj vprašajo prodajalca, kaj ni. Posebno velike važnosti je za vsakega nri naročilnih pošti.

Inkorporirana dne 24. januarja 1901 v državi Minn.
sedež v ELY, MINN.

GLAVNI URADNIKI:

Predsednik: MIHAEL ROVANŠEK, R. F. D. No. 1, Conemaugh, Pa.

Podpredsednik: LOUIS BALANT, Box 106, Pearl Ave., Lorain, Ohio.

Glavni tajnik: JOSEPH PISHLER, Ely, Minn.

Glavni blagajnik: GEO. L. BROZICH, Ely, Minn.

Blagajnik N. S.: LOUIS COSTELLO, Salida, Colo.

VRHOVNI ZDRAVNIK:

Dr. JOSEPH V. GRAHEK, 843 East Ohio Street, Pittsburgh, Pa.

NADZORNIKI:

JOHN GOUZE, Box 105, Ely, Minn.

ANTHONY MOTZ, 9641 Avenue "M", So. Chicago, Ill.

JOHN VAROGA, 5126 Natrona Alley, Pittsburgh, Pa.

POROTNIKI:

GEO. J. PORENTA, Box 176, Black Diamond, Wash.

LEONARD SLABODNIK, Box 480, Ely, Minn.

JOHN RUPNIK, Box 24, S. R., Delmont, Pa.

GOSPODARSKI ODBOR:

JOSEPH PLAUTZ, Jr., 432 — 7th St., Calumet, Mich.

JOHN MOVERN, 483 Mesaba Ave., Duluth, Minn.

MAT. POGORELC, 7 W. Madison St., Room 605, Chicago, Ill.

ZDruževalni odbor:

RUDOLF PERDAN, 6024 St. Clair Ave., N. E. Cleveland, Ohio.

FRANK SKRABEC, Stk. Yds. Station RFD. Box 17, Denver, Colo.

FRANK KOČEVAR, Box 386, Gilbert, Minn.

Vsi dopisi, tiskajoči se uradnih zadev, kakor tudi denarne pošiljke, naj se pošiljajo na glavnega tajnika Jednote, vse pri-
tožbe pa na predsednika porotnega odbora.
Na osebna ali neuradna pisma od strani članov se ne bo-
oziralo.

Društveno glasilo: "GLAS NARODA".

zavoljo strahu pred Turki, ki so povsod zelo neusmiljeno ravnali, naselili se je kar ondi ter napravil krčmo; ker pa je bilo dovolj prostora, so napravili ondi tudi bolnišnico.

pustil pri miru in bil vesel, da se ni vtikal v njine reči.

Zala deklica me je tako očarala, da sem pozabil Rezi, na katero sem vedno mislil, odkar sem zapustil Vrhniko, in se popolnoma zatelebal v to ljubeznivo dušico. Prijaznost je bila od dne do dne večja in kmalu sem se dekleta tako navadil, da mi skoraj ni bilo mogoče živeti brez nje. Dekle me je tudi rado imelo in večkrat mi je dejalo, naj ostanem vedno ondi, česar ne bi se bil prav nič branil, ko ne bi se bile okolišne predrugele.

Razum naju je bilo v hiši tudi kakih deset vojakov, grdih, starih Nemcev, ki so stregli ranjenim. Bili so takšni pijanci, da jim ga ni bilo para po vsem Grškem. Ko bi ga bil tudi podnevi z lučjo iskal. Vse so požrli, da je le dišalo po vinu ali žganju, če bi jim bil tudi dal samega hudičevega olja. Eden teh grdogledov je vedno postopal za dekletom, čeravno ga ni mogla trpeti živega; nikjer ni bila varna, povsod je lazil za njo. Mene je to neznano jezilo in rad bi mu bil segel v lase, ali pa mu zavil vrat kakor ptiču, da ne bi bil več dihal božjega zraka, pa si nisem upal, ker je bilo onih preveč.

Nekaj večera sediva z Angelo v zgornji sobi in se pogovarjala to in ono, seveda, pogovarjala sva se le, kako se imava rada; kar nastane spodobni šunder in ropot. "Grdobe, so že zopet pijani", pravim jaz, "sedaj se bo-
da pa še pretepavali." Urno izderem salijo in tečem po stopni-
cah v spodnjo sobo, da bi miril; pa komaj stopim skozi duri, ko nasenkrat nekdo ugasne luč in uad me plane cela druhal. Urno se umaknem skozi duri v večjo, pa v tem hipu me zadene oster nož v prsa, da se zvrnem nezavesten na tla.

Ko se zopet prebudim, ležal sem v zgornji sobi in zraven mene je jokala Angela. V istem trenutku me je napadla taka divjost, da sem hotel kar s postelje skočiti in iti s sabljo nad svoje nasprotnike, pa Angela mi je branila, rekoč, da jih ni več v hiši, da so vsi potegnili nekam, ker so se zbalili kazni. In res od tistega dne nisem nobenega več videl; strežbo pri ranjenih so prevzeli trije stari Grki, ki so jako lepo ravnali z bolniki. Moja rana je bila zelo nevarna in ležal sem tri mesece, predno sem zopet mogel s postelje. Angela je bila pri meni noč in dan ter mi stregla neprenehoma. Ko sem zopet nekoliko okrevaj, zadela me je vnovič nesreča; treba je bilo ločiti od svoje ljube. Spravili so bili namreč vse ranjence skupaj ter nas dejali v veliko ladjo, ki nas je imela odpeljati zopet v domovino. Grozno nerad sem se ločil in deklet je jokala, da sem menil, da bo zorela. Pa nikar ne mislite, da vse to, kar vam pripovedujem, bi bila le izmišljena reč, da se samo hvalim, o ne, vse je gola resnica! Kaj mislite, jaz sem bil takrat ves drugačen kot sem sedaj, ko me je že starost pokvečila in polomila, da hodim v dve gubi stlačen; takrat sem bil fant, da malo takih: velik, močan, pod nosom sem imel črne mustače, zraven pa še grška vojaška obleka; he, to sem bil tak junak, da se imeti mora! — Med potjo na bariki sem jel premišlje-
vati: "Orbe Grega, neumna butica, kaj se boš neki kremljal, zavoljo ene dekline, saj ti ni zrasla na sreco, pozabi, kar je bilo, saj je jokala Reza, zastojni je očitala ona ne more biti nikdar tvoja, ti pa nien ne." Tako sem mislil in mislil in slednjič sem res prevedel, da je vse vkup prisodstvo in otročarstvo, in tako sem pozabil dekline Angele, katero sem imel prej tako neznan rad, še predno smo prijadrali v Trst. Sedaj mi ni bilo drugega mar, kakor da bi prišel skoraj domov; kajti bil sem sit do grla takšnega življenja in želel sem si zopet miru. Kakor sem že rekel, Angele mi ni bilo več mar, pozabil sem vsa, kar je bilo, kakor se sploh take reči rade pozabijo pri mladih ljudeh; če me je ona tudi tako naglo pozabila, ne vem.

Na Martinovo nedeljo zjutraj sem prišel zopet domov. Mati so ravno pospravljali po hiši "Dobro jutro, mati!" jih ogo-
vorim. "Kako je že, ali ste se zdravi?" "Bog daj dobro jutro!" odvr-
nejo in me jamejo debelo gledati. "Ali me več ne poznate?" "I — zak, kdo pa ste?"

"Ali več ne poznate Grego, mati?"

"O, Jezus — Grega!"
Več niso mogli izustiti, solze jih polijo in dolgo časa so jokali kot otrok. Ko jih poprašam, kje so oča, povedo mi, da so jih že pokopali pred Veliko nočjo. Zboleli so bili neki takoj po mojem begu in potem niso več ozdraveli. Dolgo, dolgo sem pripovedoval materi, kod sem hodil in kaj sem pre-
stal, in oni samega veselja niso vedeli, kaj bi počeli, ko so me imeli zopet doma.

Pred deseto mašo so stali fantini zbrani pred cerkvijo in jaz med njimi. Kako mi je bilo pri sreco, ko sem bil zopet med doma-
čimi fanti, ne morem povedati. Bili so jako veseli videti me zopet starega prijatelja. Neprenehoma so me izpraševali, kako se mi je godilo po svetu, kod sem hodil, koliko časa in več drugega, in jaz sem jim kolhaj sproti odgovarjal.

Po maši prike iz cerkve mlada ženska s prav zalim fantikom.

"Glej, glej, Grega!", pravi mi grajščakov Tone, "kakega čvrste-
ga fanta je dobila Reza, odkar te ni bilo doma!"

Mene oblije rdečica, obrnem se stran, kajti Reza nisem hotel več poznati.

Popoldne se zberemo s fantini v krčmi pri Vrbiču; sklenili smo praznovati ta dan, ko smo se zopet sešli, ter izpiti nekaj bokalov vina na zdravje.

Proti večeru pride do Reza z otrokom v naročju; ker pa nas je bilo preveč v krčmi, ni hotela noter, ampak reče Vrbiču, naj me pokliče v zgornjo sobo. Nerad sem šel, pa šel sem vendar-le, ker so me pregovarjali fantje.

"Grega, ali me nečes več poznati?" je dejala Reza, ko stopim noter, in v tem hipu se mi je okle-
nila krog vratu in jela mlo jokati. "Glej", je djala, "tu imaš sina, ti si njegov oče; ali moreš biti tako trdosrčni in brezvestni, da bi me zapustil? Pripravil si me v nesrečo in sramoto, pa vse to sem voljno pretrpela, ker sem mi-
slila, da me imaš res rad. Zakaj si se ravno mene lotil in mi lagal, če me nisi mislil vzeti? Saj si me vi-
del, kakšna sem; če ti nisem bila všeč, pustil bi me bil pri miru, pa bi bilo."

Videti Rezo jokati ter fantiča na stolu sedeti in prijazno se smehljati, polastil se me je nekak-
šut in vest mi je očitala, da nisem prav ravnal. Nisem se mogel več premagovati, objel sem Rezo in jokal sem dolgo časa, aker se že dolgo ni zgodilo. Zagotavljal sem jo, da ne vzamem nobene druge, kakor njo, in deklet je bila zopet srečna in zadovoljna.

Taki-le so mladi ljudje, le ne-
kaj solz in nekaj obetov, pa je vse zopet poravnano.

Kakor sem bil sklenil, mislil sem res Rezo vzeti, pa neki slepar me je zvodil in mi rekel, da Reza ni taka, kakor si jo mislim, da je že tudi včasih za katerim drugim pogledala ter jih že več vodila za nos. Vlačil me je vsako nedeljo s seboj v Ljubljano v neko beznico na Starem trgu. Ondi je služila mlada, še precej brhka deklet za natakario. Mni je bila všeč bolj nego Reza, zato, ker je znala go-
voriti nemški. In ker se mi je zna-
la tako dobro prilivovati in slad-
kati, dobila me je kmalu v pest, da sem zapustil za vselej Rezo ter se jel z njo pečati.

Prišel je predpust in bilo je tre-
ba ženiti se; kajti mati so bili že stari, drugega pa tudi ni bilo pri hiši, da bi bil znal kaj poskrbeti. Natakario me je bila tako pre-
slepila, — ne vem, ali mi je nare-
dila, ali kaj-li, — da nisem maral nobene druge kot njo. Zastoj se je jokala Reza, zastojni je očitala moja hudobija, jaz je nisem hotel poslušati. Napregel sem konje ter šel po nevesto v Ljubljano in tretji ponedeljek pred pustom je bila že ženica na domu; žena, da se Bogu usmili.

Od začetka je šlo nama še do-
bro, pila in jedla sva, pa le malo delala. Mati mlade niso nič kaj radi videli, vedno so tožili, da je preoščabna, da ni za krčete, kjer se mora človek truditi in peči po solnce, ampak za mesto, kjer le vedno po sencah posedajo. In mati so imeli prav. Premoženje se je vedno bolj krčilo, treba je bilo prodati to in ono, da si je mogla napraviti baba svoje emuje. Ne-
znano veliko je potrošila, več ne-
go jaz in vna moja družina. Sled-
nje je prišlo vse popolnoma v nič. Mati, ki so znali še kaj pridobiti, so umrli in odslej je šlo vse bolj narobe. Krčmo sva morala pustiti, ker ni bilo s čim vina plačevati, delo na polju je šlo slabo izpod rok, ker so posli le po svoje rav-
nali, dožniki pa so se jeli bolj in

ZASTOJ
MOZEM

50,000 KNJIŽIČ

Ako trpite na katerikoli moški bolezni, pišite po našo brezplačno knjižico. V tej knjižici lahko citate, kako se morate, ki trpijo na bolezni kot je zastupljena pri moških, stare rane, kožne bolezni, razne zastarale in naslednje moške bolezni, nedežne, nepravilnosti, zapake ali konstipacija, katar slaza žila, revmatizem, okorela jetra in želodčne ter mehurne bolezni, vapočno zdravijo privatno doma in z majhnimi stroški.

Trpite li na bolečinah v križu in v zgibih, na glavobolu, izgubi teka, kislini v želodcu, povračanju hrane, bljuvanju, zločnem riganju, nečistem jeziku, smrd-
ljivi sapi, slabem spanju in slabih sanjah, utrujenosti in naglem razburjanju, nervoznosti, razdraženosti in globoki ob jutrih, trnih koloboznih pod očmi, izgubi volje, gumežljivosti in plašnosti v družbi, bojzani in na prepadenosti? Ti sim-
ptomi pomenijo, da ste pri slabem zdravju in da potrebujete zdravniške pomoči in nasveta. Naša knjižica, katera se lahko imenuje knjižica k zdravju, vsebuje dobre podatke in nasvete za bolne ljudi. Zaloga znanosti je in lahko vam pomaga k zdravju, moči in kreposti.

Pošiljite kupon za brezplačno knjižico.

DR. J. RUSSELL PRICE CO., 8-902 Madison & Clinton Sts., Chicago, Ill.

Gospodje:—Pošljite mi takoj svojo brezplačno knjižico.

Ime

Naslov

bolj oglašati in tirjati svoj denar. Šla je njiva za njivo, travnik za travnikom, gozd za gozdom, in slednjič so nama pustili samo baj-
to, vso prazno in golo.

Sele sedaj sem spoznal svojo ne-
umnost, pa je bilo prepozno. Baba je bila vajena dobro piti in jesti in ker ni bilo kje jemati, poglala me je po svetu, da moram prositi od hiše do hiše božjih darov.

Tako, ljubi moji, se mi je go-
dilo. Bil sem premožen, skoraj najpremožnejši v celi fari, sedaj pa sem siromak, berač, in to vso zavoljo ene babe, zapravljivke. Pa naj bo, kakor hoče, menim, da že mora tako biti, bom pa zato lažje prišel v nebesa, ker na stare dni prenašam križe in težave.

Sedaj pa, mati, vas še enkrat prosim za malo krompirja, potlej pa grem kar precej."

Ker sva jaz in moj prijatelj Janez beračevno prošnjo podpirala, dala mi je oštrka krompirja; jaz pa se poslovim od svojega prijatelja in jo maham spet proti Ljub-
ljani, prenašiljevale, kako čudovito se zaplete mnogokrat usoda marnikatega zemljana.

(Konec.)

BOJAKI, SLOVENC, SPOMI-
NJAJTE SE SLOVENSKIH RE-
VEZEV V STAREM KRAJU!

Veliki vojni atlas
vojskujočih se evropskih držav in pa ko-
lonijskih posestev vseh velesil.

Obsega 11 raznih zemljevidov.

STENSKO MAPO CELE EVROPE \$1.50

VELIKO STENSKO MAPO, NA ENI STRANI ZJE-
DINJENE DRŽAVE IN NA DRUGI PA CELI SVET,
CENA \$1.50.

ZEMLJEVID PRIMORSKE, KRANJSKE IN DAL-
MACIJE Z MEJO AVSTRO-OGRSKE Z ITALIJO. —
CENA JE 15 CENTOV.

CENA SAMO 25 CENTOV.

Naročila in denar pošljite na:

Slovenic Publishing Company

62 Cortlandt St.,

New York, N. Y.

BOJAKI, NAROČAJTE SE NA "GLAS NARODA"
NAJVEČJI SLOVENSKI DNEVNIK V ZDR. DRŽAVAH.

SLOVENSKO-AMERIKANSKI KOLEDAR

za navadno leto 1917

obsega razen koledarskega dela tudi sledeče:

Pesmi:

Padlim. — Vojakov grčb.

Članki in povesti:

Evropska vojna. — Samo pes. — Mir. — K zadnji irski vstaji. — Soparica. — Umirajoči. — Značilna listina. — Kaj se izve v železniškem vlaku o razmerah v Mehiki. — Kitajska sol. — Bodoča vojna. — Hvaležnost. — Vojna tehnika v starem veku. — Usmrčenje. — Japonske ženske. — Mož za pečjo. — Kdo je predsednik republike Švice? — Iz dna. — Osvojitev Gorice po štiri-najstmesecnih bojih. Zopet izvoljeni predsednik. — Ko bo vojna končana. — Balkanska železnica. — V ljubljanski bolnišnici. — Ganljiva povest. — Zakaj? — Zrakoplovec in njegov stroj. — Groznja. — Hotel. — Med cowboys. — Z brzovlakom. — Bitka ob Sommi. — Težak slučaj. — Psi v nemški armadi. — Kap. — Lov na leve. — Nekaj o ameriškem kapitalu v Mehiki. — Čaša kave. — Mrtva luna. — Potovanje po Mezopotamiji. Podražanje živil v Franciji. — Francoska legija tujcev. — Temna in zapletena zgodba. — Iz zgodovine umetnih udov. — Nekaj o kinematografu. — S patroljo. — Dve leti. — Izgube v svetovni vojni. — Umrli cesar Franc Jožef. — Rekord svetovne vojne.

Slike.

Avstrijski vojaki grade pot ob strmem obrežju. — Avstrijska gorska ba-
terija na pohodu. — Prizor iz razstreljene Gorice. — Avstrijski alpinci v pre-
doru. — Solkanski most. — Prizor iz razstreljene Gorice. — Avstrijski rezervi-
sti. — Prihod Italjanov v Gorico. — Mestna hiša v Gorici. — Prizor iz osv-
jene Gorice. — Državni kolodvor v Gorici po obstreljevanju. — Slovenska
bolniška strežnica. — Operacija na nogi. — Prizor iz ljubljanske bolnišnice. —
Strelni jarki pri Gorici. — Sv. Višarje. — Pogled na gorško okolico. — Pri-
zor iz Kobarida. — Kanal, katerega so Lahi razstrelili. — Prizori iz bitke pri
Podgori. — Avstrijska kavalerija na južni fronti. — Italijanska gorska arti-
lerija. — Avstrijski razdirajo žičnato ograjo. — Kormin. — Razvaline cerkve
v Kostanjevici na Krasu. — Bosenski kmeti, ki prevažajo municijo na laški
fronti. — Skupina delegatov X. glavnega zborovanja J. S. K. J. — Desetletni
srbski vojak v avstrijskem vjetništvu. — Zakop. — Avstrijska baterija na
soški fronti. — Aparat za metanje min. — Vojna procesija na Jesenicah. —
Avstrijski municijski transport. — Avstrijski vojaki plezajo v gorsko postoj-
jan'bo. — Roveret.

Šala. — Zanimivosti. — Oglasi.

Koledar stane 35 centov.

Naročajte ga pri:

Slovenic Publishing Co.,

62 CORTLANDT STREET,

NEW YORK CITY, N. Y.

Beračeva povest.

Spisal J. J.

Z deklico Angelo — kakor jo je oče imenoval — sva si bila kmalu boljše prijateljca, nego je sploh na-
vada, kajti jaz sem se ji vedno znal prilivovati, moj tovariš pa, ki je bil po boleznih grozno čemer in puščoben, je sedel dan na dan pri miki in vedno neakj pisaril v neke debele bukve. Jaz sem ga štirinajst dni pozneje smo za-
pustili Misolongo in drli proti so-
vražniku. Šli smo po ozki poti ta-
ko trdo eden pri drugem, da bi se miš ni bila mogla zlesti med ra-
manji. Ravno tako-le je bilo, ka-
kor bi šli gorile proti Dobrovi. Pridemo v neko presedeljo k majhnim vodici, še sedaj vem, bila je vsa kalna od prejšnjega dežja, pa pili smo jo tako slastno, kot bi bilo najbolje vino. Kraj je bil krog in krog obrasčen z gostim drevjem in grmovjem, da nismo videli nikamor okrog. Pridemo vrh klance — in pok, pok, zagrne prve puške. "Aha", pravim, "se-
daj se pa bomo udarili!" in brž sem napel petelina pri puški, da bi pomeril takoj prvemu Turku v butico. Menil sem, da bomo to-
turško gomaznijo kmalu pri kra-
ju, ker nas ni bilo ravno malo, pa ti prebiti rdečelačniki so stali kot bi jih vkopal, čeravno so jim dobro živigale naše krogle krog ušes.

Streljali smo neprenehoma, do-
kler smo imeli kaj patronov, po-
tem pa zgrabimo puške za tanjki konci in mahamo tako divje po sovražniku, kot bi hruške klatli. To delo se mi je zdelo veliko bolj prijetno, nego streljati se; kajti menil sem, da se pretepavam do-
ma s fantini ponoči, zatofer sem tako neusmiljeno udrihal, da je vse krog mene padalo kot snopje. Zraven mene se je boril mlad fantalin, s katerim sva bila vedno najboljša prijatelja; bil je stu-
dent v Augsburgu in je šel zopet v vojloj starešev, kakor jaz, iskat slopih miši po svetu. Obadva sva namre (marketendarja). Ker je se vedno dobro držala, čeravno bila ta hiša ravno prazna, kajti so urinili Turčini krepko po posestnik je pobegnil bogvedikam,

nama. Slednjič se zvrne moj to-
variš pod trdim turskim udarcem in jaz je tudi sit takšnega prete-
pavanja, popustim borišče, vza-
nem svojega pajdaša na ramo in ga nesem stran, v tem hipu pa me zadene krogla v desno ramo in zvrnem se tudi jaz nezavesten na tla.

Ko zopet odprem oči, sem ležal na snazni postelji in zraven mene moj tovariš. Pri oknu je stala brhka deklet, stara kakih devet-najst let, ter se vedno ozirala po nama; uvidevši pa, da se jaz ne-
kolikoli gibljem, stopi k postelji in popraša, kako mi je. Jaz sem se doma od voznikov naučil nekoliko laščino lomiti, zatofer mi je zdaj ravno prav prišlo. "Lejte si no", pravim sam pri sebi, "to deklice je pa res prijazna, takoj me po-
praša, kako mi je; ali ne pozna, kaj-li? Povem jej, da sem žen, da bi rad kaplje vode, pa deklica mi reče, da mi je ne sme dati, ker je zdravnik prepovedal. "Ti in tvoj zdravnik", si mislim, "ti ljudje so tako nevoščljivi, da člo-
veku še nuzle vode ne privoščijo. Kaj mi bo neki škodovala, saj ni-
sem mudičen, da ne bi smel piti, kar bi hotel." Pa naj sem godi-
njaj, kolikor sem hotel, deklet mi je ni hotela dati.

Moja rana se je vedno boljje in boljje celila; ker ni bila ravno ne-
varna, zapustil sem že lahko po-
steljo v treh tednih ter šel nekoli-
ko na dvorišče. Hiša, v kateri sem bival, je bila prav prijetna, z dvema nadstropjema. Krog in krog hiše je bil vrt in ne daleč stran pod grčim majhna vas z nekaterimi slabimi hišami. Gospo-
dar, ki je bil vdovec in je imel edino hčerko, je bil zelo prijazen mož. Večkrat smo sedeli dolgo po-
noči na vrtu in se pomenkovali. Posebno rad je imel mojega tova-
riša, ko se je zopet ozdravil, ker je znal dobro laško in francosko. Pravil nama je, da je Benečan, njegovih staršev pa so bili Francezi je iz Ženeve, da je prišel tusem takoj v začetku grške vstaje, da bi prodajal vojakom kruh in pi-
voljo starešev, kakor jaz, iskat slopih miši po svetu. Obadva sva namre (marketendarja). Ker je se vedno dobro držala, čeravno bila ta hiša ravno prazna, kajti so urinili Turčini krepko po posestnik je pobegnil bogvedikam,

ED. STILGBAUER

PEKLO.

Roman iz sedanje vojne.

Za G. N. pridedil J. T.

10

(Nadaljevanje).

Seveda, toda šla bo stotinja za stotnijo, poročnik za poročnikom, stotnik za stotnikom in major za majorjem.

— No, modrijan, — ga praša slednjič.
— S to besedo si mi izkazal čast, katere nisem vreden, Berkersburg. — Jaz sem samo umetnik, oziroma komaj umetnik. — Godbenik sem in ljubim svojo umetnost. — Hvaležen sem, Berkersburg, da se danes ne morem jeziti.

— Komu si hvaležen? — Za kaj si hvaležen? — Morda meni? — Morda situaciji, ki je danes nastala. — Govori, človek!
— Življenju sem hvaležen, Berkersburg, in usodi. — Življenju za to, ker mi je naklonilo še današnji dan, usodi pa za to, ker me je privedla v to deželo in v to vojno.

— Jaz sem zelo radoveden. — Le nadaljuj v tem smislu.
— Bom, če hočeš.

— Saj sem ti rekel.
— Ali me razumeš, Berkersburg, če ti povem, da so ta čas po stale v meni vse vrednosti brez vsake vrednosti?

— Ne, tega ne razumem. — To mi je previsoko.

— Če bi hotel o tem razmišljati, bi lahko kmalo vedel. — Ne, koč sem imel željo in v tej uri pred smrtjo mi ni treba te želje več skrivati.

— Kaj misliš? — vpraša major zamolklo. — Jaz slutim, kaj misliš.

— Moje želje, prav posebno pa ta želja se je zadnje tedne temeljito izpremenila.

— Praviš, da se je izpremenila.

— Da. — Lastnina je postala zame osrečevalna ideja, ljubezen osrečujoče razpoloženje. — In tukaj vprico kadečih se razvalin Troyona ti nekaj povem. — Berkersburg, jaz ljubim deželo, v katero smo vrgli našo gorečo bakljo. — Berkersburg, jaz ljubim rhan eijo. — Jaz ljubim zemljo, na kateri bomo še danes izkrevavili. V meni se ne more poroditi moč mirne, in zato sem srečen, Berkersburg, neizmerno srečen.

— Malo te razumem, popolnoma pa ne.

— Le dobro premisli, pa me boš razumel. — Izplačalo se ti bo, če se boš vrnil v svojo domovino. — Vzrasti iz samega sebe, Berkersburg, vzrasti iz s krvjo prepojene zemlje te dežele, ki je bila zibelka vseh velikih idej človeštva. — Ali me razumeš, da smo mi samo seme za ta tla?

Major je umaknil. — Prepričan je bil, da ne bo nikdar izvedel od njega resnice, po kateri je tako hrepenel.

Vrata so se odprla in vstopili so stotniki njegovega bataljona: Moeller, Brenner in Lachmann.

5.

Častniki niso še ničesar slutili. — Najstarejši med njimi je Brenner. Star je in že čisto plešast. — Doma ima štiri otroke in sušičavo ženo.

Moeller je prava podoba zdravja. Majhen je in okrogel. — Smešno ga je gledati pri paradnem maršu, ko tolče s svojima kratkima nogama po tlaku. Pri ženskah nima sreče. — Nekaj časa ga vlečejo za nos, potem ga pa kratkoma zavrnejo. — Lachmann je dolg in suh možak.

Major prižge smodko in pravi:

— Prosim, sedite, gospoda.

Samo Adolf ni sedel. — Stal je pri oknu in gledal goreči Troyon.

— No, Adolf, — pravi major nekoliko razdraženo. — Kaj je pa s teboj? — Ali ne boš sedel k mizi?

— Seveda, takoj.

— Gospoda — nadaljuje major s svečanim glasom. — Na povelje gospoda polkovnika, vam moram nekaj pojasniti. — Gospod stotnik Adolf je dobil poročilo, ki je mahoma izpremenilo vso situacijo.

Oči vseh se vpro vprašujoče vanj. — Samo Adolfov pogled blodi po sobi in se naslaja nad krasnim pohištvom.

— Da vam v kratkem povem, gospoda, gospod polkovnik je rekel, da nas čaka resna in žalostna naloga. — Proti gozdu za Troyonom prodirajo močne sovražne kolone. — Naša naloga je te kolone zadrževati. — Jaz sem prosil gospoda polkovnika, naj pusti moj bataljon naprej. — Upam, da se strinjate s tem, gospodje?

— Na povelje, gospod major.

Vsi odgovorijo glasno.

Gospod polkovnik je zapovedal, naj prodira kompanija za kompanijo. — Z municijo in ljudmi je treba štediti. — Ko bo ena stotinja pobita, pride druga na vrsto.

Major utihne. — Nadaljnje besede mu nikakor niso šle iz ust. Nehote se ozre v Adolfa, katerega oči so vprte naravnost vanj.

Videlo se mu je, s kako silnim naporom je izpregovoril besede: — Osmo stotinja pod poveljstvom gospoda stotnika Adolfa bo začela napadati.

Zadnje besede so mu skoraj zastale v grlu.

Tedaj sta se dva para oči zapčila drug v drugega. — Adolfove in majorjeve.

In major pravi še enkrat z odločnejšim glasom:

— Osmo kompanijo pod poveljstvom gospoda stotnika Adolfa bo začela napadati. — Ali ste razumeli, gospod stotnik?

— Da, popolnoma gospod major.

— In za osmo bo šla sedma, šesta in potem peta.

— Na povelje, gospod major.

— Ker poznam svoj bataljon, se mi zdi skoraj brezpotrebno dati nadaljna navodila in vas pozivati k hrabrosti. — Živel cesar!

— Živel cesar! — so vzklili trije stotniki.

— No, in Vi, gospod stotnik Adolf?

— Živel cesar!

Berkersburg vstane.

— Gospodje imajo le malo časa, in zato naj hitro uredite svoje stvari. — Zdravo, gospodje!

Stotniki vstanejo, Adolf pa stopi k Berkersburgu in mu ponudi roko:

— Pozdravljen, Berkersburg!

— Pozdravljen, Adolf!

In zatem se skloni k njemu in mu zašepeta na uho:

— Bodi dober z Melanij!

Major ni odgovoril, ampak se je pokrtil in odšel.

Adolf stopi k oknu in začne gledati goreči Troyon. — Stotniki pišejo svojim domačim razglednic.

Naenkrat se zruši stolp v Troyonu. — Topovi so izpolnili svojo dolžnost. — Pod gradom se oglašajo rog:

— Alarm! Alarm!

(Dalje prihodnjaj).

Prohibicija.

Zvezni uradniki so v pretečenem letu v južnih suhih državah razdrili okrog 8000 tajnih zgranjarij takozvanih "moonshinerjev". Te tajne destile se množijo, čim bolj napreduje prohibicionistično zakonodajstvo. Delo zveznih uradnikov je zelo težavno, ker imajo "mesečnjaki" stike skoraj z vso okolico in skoraj vselej se kdo najde, ki jih posvari, če opazi, da so uradniki blizu: znamenja so tako različna in sama na sebi tako nedolžna, da se svarilec ne more do živca.

Avstralija nasprotna Nemčiji.

London, Anglija, 26. januarja. Jos. G. Ward, finančni minister na Novi Zelandiji, je rekel pri neki seji v Londonu, da je v veliko žalost zapazil, da zavezniki v svojem odgovoru na Wilsonovo poslanico niso omenili otokov v Tihem oceanu. Izjavil je, da Avstralija in Nova Zelandija nikdar ne žele, da bi bile vrnjeni Nemčiji. Nemške kolonije na avstralskih otokih so za Avstralce življenjskega pomena in prebivalci teh krajev ne žele, da bi imeli Nemci še kake kolonije na avstralskem otočju.

"Mokri" pobirajo podpise.

V Twa Harbors, Minn., pobirajo "mokri" podpise za petico na občinski zastop, da predložijo vprašanje o prodaji opojnih pijač volilecem na splošno glasovanje.

Zasedanje državnega zbora odgledano.

London, Anglija, 26. januarja. Neko dunajsko poročilo pravi, da se odgodi zasedanje avstrijskega državnega zbora do maja "vsled težkoč, katerih prej niso videli". To je vlada storila zaradi tega, ker je prepričana, da bi bilo zasedanje zelo burno.

OPOMIN.

Vse one, ki mi kaj dolgujejo, opominjam, da se mi oglašijo v roku 14 dni in poravnajo svoj dolg. Kdor se ne bo med tem časom oglašil, ga bom obelodanil s polnim imenom.

Louis Teršelič.

Box 130, Arroyo, Elk Co., Pa. (27-29-1)

IŠČE SE

šivalke slavniki za Milan Hemp in China Piping na Box in malih trojih; najboljša plača, dolga sezija.

Teitelbaum & De Marinis, 295 Lafayette St., New York City. (18-31-1)

NAZNANILO.

Genj. rojakom v Conemaugh, Pa. Spodaj podpisana sestra umrlega Petra Anžiča bi rada uredila njegovo zapuščino v prid staršem, bratu in sestram, živčim v stari domovini. Ker mi je pa še deloma neznan, kje je imel pokojni Peter shranjene ali morebitno posojene prihranke, sem v ta namen postavila oskrbnika (administratorja) v osebi odvetnika Mr. Robert C. Hoerleja, First National Bank Building, Johnstown, Pa., kateri ima nalogo, vso stvar kar najbolj natančno urediti. Obenem sem pooblastila Mr. Andrew Vidriha, 170 Main St., Franklin Borough, P. O. Conemaugh, Pa., da v mojem imenu poišče ter prijavi morebitna posojila, oziroma lastnino pokojnega Petra administratorju.

Komur je kaj znano glede lastne pokojnega Petra, ga prosim, da naj sporoči zori omenjenima pooblaščenecima, ali pa naravnost meni, za kar mu bodem zelo hvaležna.

Miss Frances Anžič, 153 Milford Ave., Newark, N. J. (26-29-1)

POZOR ROJAKI

Miss Frances Anžič, 153 Milford Ave., Newark, N. J. (26-29-1)

Miss Frances Anžič, 153 Milford Ave., Newark, N. J. (26-29-1)

Miss Frances Anžič, 153 Milford Ave., Newark, N. J. (26-29-1)

Miss Frances Anžič, 153 Milford Ave., Newark, N. J. (26-29-1)

Miss Frances Anžič, 153 Milford Ave., Newark, N. J. (26-29-1)

Miss Frances Anžič, 153 Milford Ave., Newark, N. J. (26-29-1)

Miss Frances Anžič, 153 Milford Ave., Newark, N. J. (26-29-1)

Miss Frances Anžič, 153 Milford Ave., Newark, N. J. (26-29-1)

Miss Frances Anžič, 153 Milford Ave., Newark, N. J. (26-29-1)

Miss Frances Anžič, 153 Milford Ave., Newark, N. J. (26-29-1)

Rad bi izvedel za svojega prijatelja JOSIPA HOČEVAR. Doma je iz vasi Blato pri Ribnici. Pred tremi leti sva bila skupaj v Allegheny, Pittsburgh, Pa. Prosim cenjene rojake, če kdo ve za njegov naslov, da ga mi naznani, ali naj se pa sam javi, ker sporočiti mu imam več važnosti, ik ga bodo zanimala. — John Čampa, Box 95, Ely, Minn. (29-31-1)

Iščem svojega brata JOHNA ŠTURM, doma iz Ritomeč na Primorskem. Prosim cenjene rojake, če kdo ve za njegov naslov, da ga mi naznani, ali naj se pa sam javi. — Joseph Šturm, Akron, Mich. (29-31-1)

Dr. KOLER, 638 Penn Ave., Pittsburgh, Pa.

Dr. Koler je najstarejši slovenski zdravnik, specializist v Pittsburghu, ki ima izletno prakso v zdravljeno tajnih moških bolezni. Sifilis ali zastrupljenje krvi zdravim v glavnem, tim 606, ki ga je izumel dr. prof. Ehrlich. Če imate morzole ali mehurčke po telesu, v grlu, izpadanje las, bolečine v kosteh, prdite in izliti vam bo kri. Ne čakajte, ker ta bolezen se neleže. Izgubo semen, nenaravno potom, zdravim v par dneh, kapavac ali triper in tudi vse druge posledice, ki nastanejo radi iztrujitve samega sebe. Bolezen celi, ki vodi iz mehurja ozdravim v kratkem času. Hydrocele ali kisto ozdravim v 30 urah in sicer brez operacije.

Bolezen mehurja, ki povzroči bolečine v križu in hrbtu in včasih tudi pri spuščanju vode, ozdravim s gotovostjo.

Reumatizem, trganje, bolečine, otokline, arthrit, škrofole in druge kožne bolezni, ki nastanejo vsled nečiste krvi ozdravim v kratkem času in ni potrebno ležati.

Pozor čitatelji!

Naročite še danes!

V zalogi imamo: Slovenske novele in vesti 30c

Pegam in Lamberger 35c

Sherlock Holmes: 15c

V rakvi kraj bombe 15c

Zaklad kupčevalca s sužnji 15c

Lepa bolničarka 15c

Ena sama kaplja črnila 15c

Grob v svetilniku 15c

Gospa s kanarskim bri-ljantom 15c

Londonski ponarejalci denarja 15c

Kako so vjeli Jacka razparača 15c

Skrivnost mlade vdove 15c

Plemič 15c

SLOVENIC PUBLISHING CO., 82 Cortlandt St. New York, N. Y.

Išče se

DELAVCE za stalno delo. Dobra plača

dobre ure in lepa prilika na predovati. Pridite osebno na urad za službe,

Westinghouse Electric & Mfg. Co., East Pittsburgh, Pa.

Mr. Janko Fleško,

ki je pooblaščen sprejemati naročnino za "Glas Naroda" in izdajati tozadevna potrdila. — Upati je, da mu bodo šli rojaki v vseh ozirih na roko.

Uredništvo.

Mr. Janko Fleško,

ki je pooblaščen sprejemati naročnino za "Glas Naroda" in izdajati tozadevna potrdila. — Upati je, da mu bodo šli rojaki v vseh ozirih na roko.

Uredništvo.

Mr. Janko Fleško,

ki je pooblaščen sprejemati naročnino za "Glas Naroda" in izdajati tozadevna potrdila. — Upati je, da mu bodo šli rojaki v vseh ozirih na roko.

Uredništvo.

Mr. Janko Fleško,

ki je pooblaščen sprejemati naročnino za "Glas Naroda" in izdajati tozadevna potrdila. — Upati je, da mu bodo šli rojaki v vseh ozirih na roko.

Uredništvo.

Mr. Janko Fleško,

ki je pooblaščen sprejemati naročnino za "Glas Naroda" in izdajati tozadevna potrdila. — Upati je, da mu bodo šli rojaki v vseh ozirih na roko.

Uredništvo.

Mr. Janko Fleško,

ki je pooblaščen sprejemati naročnino za "Glas Naroda" in izdajati tozadevna potrdila. — Upati je, da mu bodo šli rojaki v vseh ozirih na roko.

Uredništvo.

Družinska drama.

40letni A. H. Greenhow je ustrelil svojo ženo v Alburquerque, N. M. v hotelu Combs. Potem je pa ustrelil še sebe. 5letna hčerka Betty je gledala tragedijo. Slišala je, kako sta se oče in mati prepirala, in videča, kako je oče ustrelil njeno mamo.

Greenhow je oddal štiri strele na svojo ženo. Ena krogla je zadela ženo v glavo, ki jo je usmrtila.

Novi srbski poslanik.

Washington, D. C., 26. januarja. Srbski poslanik za Združene države Ljubomir Mihajlović je danes predložil predsedniku Wilsonu svoje listine.

Možje.

AKO niste močni kot bi mogli biti, nimate močnega življenjskega moč in energije, ki bi morali imeti.

AKO se čutite utrujenim, slabotnim, potrim in ako se počutite po noči, izgubljate svoje moči, nemožni, polžite se danes en dolar za eno skatlo.

"Juvito Tablete za nemočne".

Te vam bodo gotovo pomagale kot so pomagale vsi tisti drugi, ki so trpeli.

JUVITO LABORATORY South Hill Branch, Pittsburgh, Pa.

HARMONIKE

bodite kakršnekoli vrste izdelujem in popravim po najnižjih cenah, a delo trepno in zanesljivo. V popravu zanesljivo vsako pošlje, ker sem se nad 18 let tukaj v tem poslu in sedaj v svojem lastnem domu. V popravku vzamem kranjske kakor vse druge harmonike ter računam po delu kakoršno kdo zahteva, brez nadaljnjih vprašanj.

JOHN WENZEL, 1017 East 62nd St., Cleveland, Ohio

Dr. LORENZ,

Jaz sem edini hrvatski govoreči specialist moških bolezni v Pittsburghu, Pa.

Uradne ure: dnevno od 9. do 12. ure, večer od 8. do 10. ure. V petek od 9. do 12. ure, v soboto od 10. do 12. ure. Nedežno od 10. do 12. ure. Specializist moških bolezni.

DR. LORENZ, 644 Penn Ave. II. nadst. na ulico.

NAZNANILO.

Cenjenim rojakom v Illinois naznanjamo, da jih bo v kratkem obiskal naš zastopnik

Mr. Janko Fleško,

ki je pooblaščen sprejemati naročnino za "Glas Naroda" in izdajati tozadevna potrdila. — Upati je, da mu bodo šli rojaki v vseh ozirih na roko.

Uredništvo.

Mr. Janko Fleško,

ki je pooblaščen sprejemati naročnino za "Glas Naroda" in izdajati tozadevna potrdila. — Upati je, da mu bodo šli rojaki v vseh ozirih na roko.

Uredništvo.

Mr. Janko Fleško,

ki je pooblaščen sprejemati naročnino za "Glas Naroda" in izdajati tozadevna potrdila. — Upati je, da mu bodo šli rojaki v vseh ozirih na roko.

Uredništvo.

Mr. Janko Fleško,

ki je pooblaščen sprejemati naročnino za "Glas Naroda" in izdajati tozadevna potrdila. — Upati je, da mu bodo šli rojaki v vseh ozirih na roko.

Uredništvo.

Mr. Janko Fleško,

ki je pooblaščen sprejemati naročnino za "Glas Naroda" in izdajati tozadevna potrdila. — Upati je, da mu bodo šli rojaki v vseh ozirih na roko.

Uredništvo.

Mr. Janko Fleško,

ki je pooblaščen sprejemati naročnino za "Glas Naroda" in izdajati tozadevna potrdila. — Upati je, da mu bodo šli rojaki v vseh ozirih na roko.

Uredništvo.

Mr. Janko Fleško,

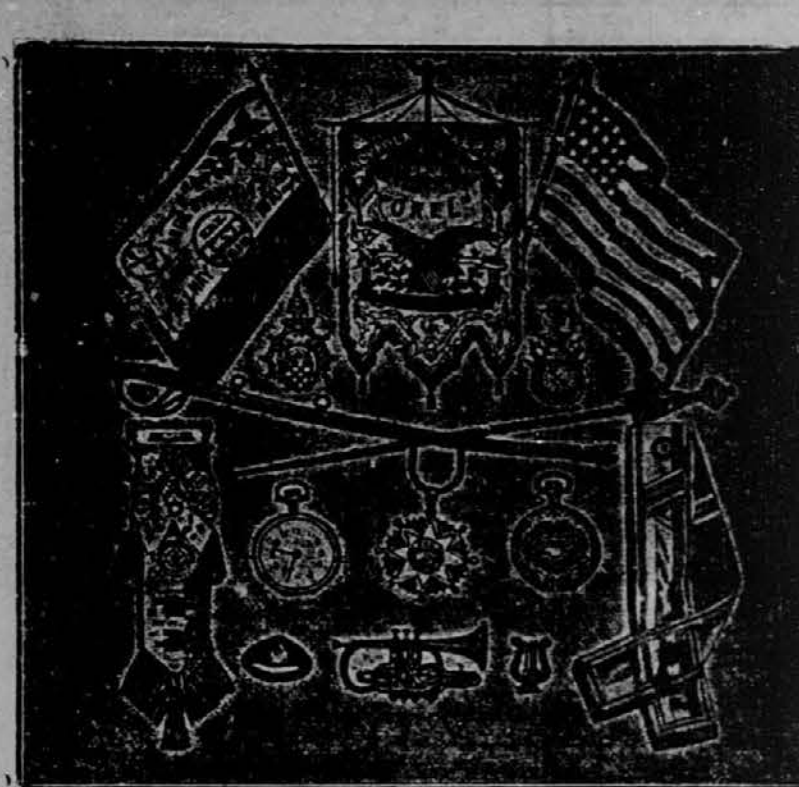
ki je pooblaščen sprejemati naročnino za "Glas Naroda" in izdajati tozadevna potrdila. — Upati je, da mu bodo šli rojaki v vseh ozirih na roko.

Uredništvo.

Mr. Janko Fleško,

ki je pooblaščen sprejemati naročnino za "Glas Naroda" in izdajati tozadevna potrdila. — Upati je, da mu bodo šli rojaki v vseh ozirih na roko.

Uredništvo.

Kadar je kako društvo namenjeno kupiti bandero, zastavo, regalo, godbene instrumente, kape itd., ali pa kadar potrebujete uro, veržico, priveske, prstane itd., ne kupite prej nikjer, da tudi nas za cene vprašate. Upravljanje Vas stane le 2c, pa si boste prihranili dolarje.

Cenika, več vrst pošiljamo brezplačno. Pišite pač: IVAN PAJK & CO., Box 328, CONEMAUGH, PA.

Starokrajski najboljši zdravnik

SPECIALIST

Vsak Slovenec, ki potrebuje dobrega zdravnika, znamenite zdravniške prakse, in dela, naj se obrne na nas. Mi imamo 35-letno službo v zdravljeno vseh tujih moških bolezni ter jamčimo popolno ozdravitev. Zastrupljenje krvi, nemoč občutja, močno gušenje semena, izgubo moči, vaskularne bolezni, bolečine križi in vse prave bolezni brez ikake operacije. Z nami so lahko pomenite v svojem materinem jeziku.

EUROPEAN MEDICAL OFFICE Pittsburgh, Pa.

311 Smithfield St. Nasproti pošte.